Ministry of Agriculture and Cooperatives

BUENGKAN

ANNUAL REPORT 2025

รายงานประจำปี 2568

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดบึงกาฬ

คำนำ

รายงานประจำปี 2568 โครงการสำคัญของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งดำเนินภารกิจในการพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ภายใต้การขับเคลื่อนตามนโยบาย “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ของรัฐบาล การนำนวัตกรรมทางการเกษตรมาใช้เป็นกลไกของการพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างรายได้เสริมอาชีพระหว่างการพักหนี้ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร การสร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่เกษตรกรให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อบรรลุสู่ เป้าหมาย “เกษตรกรต้องอยู่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการในรายงานฉบับนี้ เกิดจากความร่วมมือในการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน ทั้งจากผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารรายงานประจำปี 2568 โครงการสำคัญของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

ธันวาคม 2568

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดบึงกาฬ

ผู้บริหารจังหวัดบึงกาฬ 4

ประวัติความเป็นมาจังหวัดบึงกาฬ 5

ตราสัญลักษณ์ 5

คำขวัญประจำจังหวัด 6

ธงประจำจังหวัด 6

แผนที่จังหวัด 7

ต้นไม้ประจำจังหวัด/ดอกไม้ประจำจังหวัด 8

วิสัยทัศน์/พันธกิจ 9

ที่ตั้งและแผนที่ 9

ส่วนที่ 2 รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดบึงกาฬ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2568 10

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2569 10

ส่วนที่ 3 โครงการสำคัญของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ 11

สำนักงานเกษตรจังหวัดบึงกาฬ 26

สำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬ 55

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ 62

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวบึงกาฬ 87

หน้า

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ 98

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ 103

ด่านตรวจพืชบึงกาฬ 109

โครงการชลประทานบึงกาฬ 112

สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ 118

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ 126

การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดบึงกาฬ 128

ภาคผนวก

รายนามผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ 138

ผู้บริหารจังหวัดบึงกาฬ

นายจุมพฏ วรรณฉัตรสิริ
ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

นายนคร ศิริปริญญานันท์
รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

นายสมหวัง อารีย์เอื้อ
รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

ประวัติความเป็นมาจังหวัดบึงกาฬ

พระราชบัญญัติ ตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตราพระราชบัญญัติขึ้น เนื่องจากจังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดที่มีท้องที่ติดชายแดน และมีลักษณะภูมิประเทศเป็นแนวยาว ทำให้การติดต่อระหว่างอำเภอ ที่ห่างไกลและจังหวัดเป็นไปด้วยความยากลำบาก และใช้ระยะเวลาในการเดินทางมากเกินควร ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบการปกครอง การรักษาความมั่นคง และการอำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชนในท้องที่ สมควรแยกอำเภอบึงกาฬ อำเภอเซกา อำเภอโซ่พิสัย อำเภอบุ่งคล้า อำเภอบึงโขงหง อำเภอปากคาด อำเภอพรเจริญ และอำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย ออกจากการปกครองของจังหวัดหนองคาย รวมตั้งขึ้นเป็นจังหวัดบึงกาฬ มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔

ตราสัญลักษณ์

ความหมาย

ภูทอก หมายถึง ภูเขาที่มีลักษณะเป็นภูโดดลูกเดียว และอีกนัยหนึ่งหมายถึงภูทอกอันเป็นที่รู้จักของมหาชน คือ ภูทอกในจังหวัดบึงกาฬที่มีสะพานและบันไดไม้เวียนขึ้น ๗ ชั้น สามารถชมทัศนียภาพได้โดยรอบ สร้างด้วยแรงศรัทธาของพุทธบริษัทนานถึง ๕ ปี เปรียบเสมือนเส้นทางธรรม ที่น้อมนำสัตบุรุษให้พ้นโลกแห่งโลกี สู่โลกแห่งโลกุตระหรือโลกแห่งการหลุดพ้นด้วยความเพียรพยายามและมุ่งมั่น เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและปฏิบัติศาสนกิจของพระเกจิอาจารย์และชุมชน อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยว "เชิงพุทธรักษ์" คือ การท่องเที่ยวเชิงแสวงบุญหรือธรรมจาริกที่

บึงโขงหลง หมายถึง แหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ที่เป็นทั้งแหล่งที่ให้ประโยชน์ในการยังชีพของสิ่งมีชีวิตทั้งมวล ไม่ว่าคน สัตว์ใหญ่น้อย หรือพืช เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก โดยได้ประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง เมื่อปี ๒๕๒๕ และขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ อันดับที่ ๑,๐๙๘ ของโลก (Wetland of International Importance) เมื่อปี ๒๕๔๔ เป็นแห่งที่สองในประเทศไทย และเป็นแห่งแรกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงให้เห็นถึงความชุ่มชื้นแห่งแผ่นดินบึงกาฬ และที่สำคัญคือเป็นแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัด โดยน้ำจากบึงโขงหลงได้ใช้ทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์สำหรับเข้าร่วมในพระราชพิธีสำคัญในหลายคราวอีกด้วย

ต้นไม้ หมายถึง ความชุ่มชื้น ความอุดมสมบูรณ์ เป็นที่อาศัยและยังชีพของหมู่คนและสัตว์ ทั้งมวล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดบึงกาฬ ที่มีป่าไม้และพรรณไม้มีค่ามากมาย ตลอดจนมีสัตว์หายากอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

คำขวัญประจำจังหวัด

ภูทอกแหล่งพระธรรม ค่าล้ำยางพารางามตาแก่งอาฮง บึงโขงหลงเพลินใจน้ำตกใสเจ็ดสี
ประเพณีแข่งเรือ เหนือสุดแดนอีสานนมัสการหลวงพ่อใหญ่ ศูนย์รวมใจศาลสองนาง

ธงประจำจังหวัด

เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๕๔ เซนติเมตร ยาว ๘๔ เซนติเมตร ประกอบด้วยแถบสี ๓ แถบตามสัดส่วน แถบสีขาว ขนาดความกว้าง ๒๓ เซนติเมตร อยู่กึ่งกลางพื้นธง สีม่วง ซึ่งเหลือเป็นแถบบนและแถบล่าง ความกว้างแถบละ 15.5 เซนติเมตร มีตราจังหวัดอยู่ตรงกลางขนาดเส้นรอบวง ๗๗ เซนติเมตร

ขนาดของธง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๕๔ เซนติเมตร หมายถึง ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นปีที่ตั้งจังหวัดบึงกาฬ

ขนาดความยาว ๘๔ เซนติเมตร หมายถึง ปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมพรรษา 84 พรรษา (ครบ 7 รอบ)

มีแถบสี ๓ แถบ หมายถึง เดือน ๓ คือเดือนมีนาคม

แถบสีขาวขนาดความกว้าง ๒๓ เซนติเมตร หมายถึง วันที่ ๒๓ ที่ตั้งจังหวัดบึงกาฬ มีตราประจำจังหวัดอยู่ตรงกลางขนาดเส้นรอบวง ๗๗ เซนติเมตร หมายถึง จังหวัดที่ ๗๗ ของประเทศไทย **สีม่วงขาว คือ** สีของจังหวัดบึงกาฬ **สีม่วง หมายถึง** สีประจำจังหวัดหนองคาย เนื่องจากจังหวัดบึงกาฬแยกการปกครองออกมาจากจังหวัดหนองคาย จึงยังคงมีความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงสัญลักษณ์ ความผูกพันของ

ความเป็นญาติมิตร **สีขาว หมายถึง** ความบริสุทธิ์ ความดี ความมีคุณธรรม เนื่องจากจังหวัดบึงกาฬเป็นแผ่นดินแห่งความบริสุทธิ์และสูงส่งด้วยคุณธรรม ๓ ประการ คือ พระปฏิมากรอันศักดิ์สิทธิ์ เช่น หลวงพ่อใหญ่ วัดสำคัญ เช่น วัดโพธาราม และพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เช่น หลวงปู่ทองพูล เป็นต้น

แผนที่จังหวัด

ต้นไม้ประจำจังหวัด/ดอกไม้ประจำจังหวัด

สิรินธรวัลลี หรือชื่อพื้นเมือง สามสิบสองประดง ชื่อวิทยาศาสตร์ **Bauhinia sirindhorniae K. & S.S. Larsen** อยู่ในวงศ์ LEGUMINOSAE – CAESALPINIOIDEAE เป็นพืชถิ่นเดียว และหายากทางนิเวศวิทยาและการกระจายพันธุ์ พบที่จังหวัดบึงกาฬ ตามชายป่าดิบแล้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว และบริเวณใกล้เคียง ระดับความสูง ๑๕๐ – ๒๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

ความสำคัญ ในปี ๒๕๓๘ ดร.ชวลิต นิยมธรรม และคณะ ได้ค้นพบ ณ บริเวณชายป่าดิบแล้ง บนเทือกเขาในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว พื้นที่จังหวัดหนองคายเดิม ต่อมาเมื่อศาสตราจารย์ไค ลาร์เซน (Kai Lasen) ผู้เชี่ยวชาญพรรณไม้ชาวเดนมาร์ก และภรรยา (อาจารย์สุพีร์ศักดิ์สุวรรณ ลาร์เซน) เดินทางมาตรวจสอบปรากฏว่าเป็นพืชชนิดใหม่ของโลกจึงขอพระราชทานพระราชานุญาต ใช้พระนามาภิไธยของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเทิดพระนามของพระองค์ท่านโดยใช้ชื่อว่า **Bauhinia sirindhorniae K. & S.S. Larsen** หรือ สิรินธรวัลลี อันหมายถึง วัลยชาติแห่งองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ดังนั้น เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้มีพระกรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทย และชาวจังหวัดบึงกาฬตลอดมา ประกอบกับเป็นพันธุ์ไม้หายากประจำถิ่นมีเฉพาะในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬและใกล้เคียงเท่านั้น สิรินธรวัลลีจึงเหมาะสมที่จะเป็นพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบึงกาฬ

วิสัยทัศน์

เมืองยางพารา การเกษตรก้าวหน้า ประตูการค้าอินโดจีน และการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง

พันธกิจ

1. พัฒนายกระดับการผลิตและการแปรรูปยางพาราและการเกษตรกรรมด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยี ให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อการส่งออกสู่ประเทศ เพื่อนบ้านในอนุภาคลุ่มน้ำโขง
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีมาตรฐานอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของเมือง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดน พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง
4. พัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตคน

ที่ตั้งและแผนที่

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดบึงกาฬมีที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๗๕๑ กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งจังหวัด ๔,๓๐๕.๗๔๖ ตารางกิโลเมตรหรือมีจำนวนเนื้อที่จำนวน ๒,๖๙1,๖๒๕ ไร่ เป็นอันดับที่ 52 ของประเทศ และเป็นอันดับที่ 16 ของภาค

2) อาณาเขต

จังหวัดบึงกาฬมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองกับจังหวัดข้างเคียงและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับแขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทาง 120 กิโลเมตร
ทิศตะวันออก	ติดกับอำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม
ทิศใต้	ติดกับอำเภอคำตากล้า อำเภอบ้านม่วง และอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันตก	ติดกับอำเภอรัตนวาปี และอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

3) สภาพพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดบึงกาฬ โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง แยกได้เป็น ๓ บริเวณ คือ

๑. พื้นที่เป็นคลื่นลอนลาด กระจายอยู่ทุกอำเภอเป็นหย่อมๆ ซึ่งเป็นพื้นที่ทำนาส่วนใหญ่และปลูกพืชไร่พืชสวน และป่าธรรมชาติ

๒. พื้นที่เป็นคลื่นลอนชันและเป็นเขาเป็นป่าธรรมชาติเช่น ป่าไม้เต็งรัง เบญจพรรณ พบในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอเซกา อำเภอบึงโขงหลง อำเภอศรีวิไล อำเภอบุ่งคล้า และอำเภอพรเจริญ

๓. สภาพพื้นที่เป็นภูเขาที่มีความสูงชัน จากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร เป็นบริเวณเทือกเขาต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอบุ่งคล้า อำเภอเซกาและอำเภอบึงโขงหลง

ส่วนที่ 2 รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดบึงกาฬ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับ ปีที่ผ่านมา โดย**สาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 2.1 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 2.2 สาขาประมงขยายตัวร้อยละ 0.3 และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 2.1** โดยมี ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ สภาพอากาศ เอื้ออำนวย ปริมาณ น้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช อีกทั้งความสามารถในการบำรุงดูแลรักษาของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ปี 2568 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะสาขาพืชที่มีปริมาณการผลิต ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวนาปรังรวม และมันสำปะหลัง เพิ่มขึ้น รวมถึงสาขาปศุสัตว์และประมง ที่มีปริมาณการ ผลิตโคเนื้อ ไข่ไก่ ไก่พื้นเมือง เป็ดเนื้อ และสุกร การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด และการจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติ เพิ่มขึ้น ส่วนดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 และ ดัชนีรายได้ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.0

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.3 - 3.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากสภาพอากาศและปริมาณน้ำที่ เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของพืช ประกอบกับภาครัฐ การสานต่อนโยบายภาคเกษตร และมาตราการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยวภายในจังหวัด และกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารในตลาดปรับตัว สูงขึ้น โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 - 1.3 สาขาปศุสัตว์ขยายตัว อยู่ในช่วง ร้อยละ 3.5 - 4.5 สาขาประมง ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.1 - 1.1 และสาขาบริการทาง การเกษตร ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6-1.6

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

ส่วนที่ 3 โครงการสำคัญของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

โครงการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

งบประมาณ ได้รับจัดสรร ๓๐,๒๐๐ บาท เบิกจ่าย ๓๐,๒๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

การดำเนินงาน

๑) รวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงนโยบาย และข้อมูลพื้นฐานทั่วไป และข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒) ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบึงกาฬ เพื่อรับฟังปัญหาความต้องการและความคาดหวังจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓) สรุป ประมวลผล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลจากการประชุมฯ เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๔) ประชุมประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นต่อร่างแผนการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และนำข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการประชาพิจารณ์มาใช้ในการปรับปรุงร่างแผนให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๕) จัดทำเล่มแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

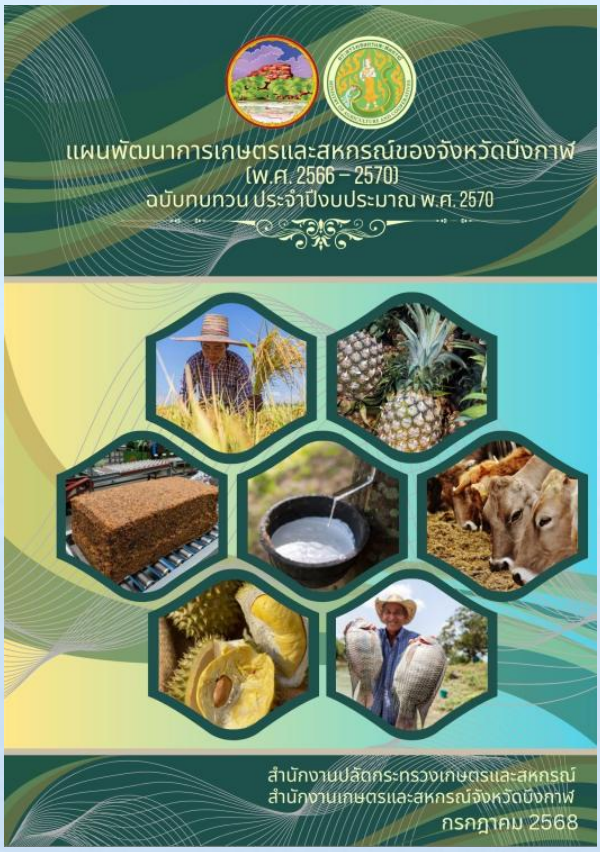

โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดบึงกาฬ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านให้เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนเกษตรมูลค่าสูงระดับหมู่บ้าน และการจัดทำแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าในระดับหมู่บ้าน ผ่านกลไกของคณะกรรมการหมู่บ้าน และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน บูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมในระดับหมู่บ้านและเพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้าน มีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี

สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปี ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการบททวนจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าในระดับหมู่บ้าน กำหนดเป้าหมายทั้งสิ้น ๘ หมู่บ้าน ดังนี้

ที่	พื้นที่เป้าหมาย			ชนิดสินค้า
	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	
๑	เมืองบึงกาฬ	โนนสว่าง	๗	ทุเรียน
๒	พรเจริญ	วังชมภู	๑	สมุนไพร
๓	โซ่พิสัย	หนองพันทา	๑๑	ต้นคล้า
๔	เซกา	บ้านต้อง	๙	สับปะรด
๕	ปากคาด	นาดง	๗	ทุเรียน
๖	บึงโขงหลง	โพธิ์หมากแข้ง	๗	ข้าว
๗	ศรีวิไล	นาแสง	๑	โคเนื้อ
๘	บุ่งคล้า	โคกกว้าง	๓	ทุเรียน

สรุปแผนงาน/โครงการสำคัญภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

๑) โครงการแปรรูปทุเรียนเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้อย่างยั่งยืนในจังหวัดบึงกาฬ

๒) โครงการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓) โครงการส่งเสริมอาชีพจักสานจากต้นคล้าเพื่อเพิ่มมูลค่าบ้านพัฒนาพร

๔) โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

๕) โครงการพัฒนาด้านการผลิตและการแปรูสินค้าสับปะรดให้ได้มาตรฐาน

๖) โครงการยกระดับเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนให้มีคุณภาพ

๗) โครงการเพิ่มความสามารถของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพื่อการแข่งขันสู่สากล

๘) โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน

๙) โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกทุเรียน

สรุปโครงการพัฒนาเกษตรรายสินค้า BCG

๑) โครงการส่งเสริมการปลูกสับปะรด ตามรูปแบบ BCG Model

๒) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุนตามรูปแบบ BCG Model

BCG Value Chain สินค้าสับปะรด จังหวัดบึงกาฬ				
	ต้นทาง : เพิ่มประสิทธิภาพ	**กลางทาง : สร้างมูลค่า**	**ปลายทาง : พัฒนาระบบการตลาด**	**เป้าหมาย**
B (Bio)	**การเพิ่มประสิทธิภาพ** - ส่งเสริมการตรวจค่าวิเคราะห์ดิน - ถ่ายทอดองค์ความรู้/เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาการผลิต - วางแผนการผลิตโดยยึดหลัก " ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ " **การพัฒนาคุณภาพ** - ส่งเสริมการผลิตสับปะรด GI - ส่งเสริมการผลิตสับปะรดให้ได้มาตรฐาน GAP **การพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร** - ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายการผลิต/การตลาด เช่น แปลงใหญ่ , วิสาหกิจชุมชน เป็นต้น - ส่งเสริมและเชื่อมโยงการจัดการแรงงาน และการจัดหาปัจจัยการผลิตร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนในการผลิต **ผลผลิตสับปะรด** - จำหน่ายผลสด / แปรรูป	**การระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม** - การพัฒนารูปแบบของผลผลิต เป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความหลากหลายแก่ผู้บริโภค และการสร้างแบรนด์ อาทิเช่น น้ำตาลสับปะรด แยมสับปะรด ไซรัปสับปะรด พายสับปะรด เป็นต้น **การวิจัยและพัฒนาด้านสับปะรด** - การวิจัยและพัฒนาเพื่อนำใบสับปะรด ซึ่งเป็นของเหลือทิ้งทางการเกษตร มาผ่านกระบวนการแปรรูปให้เป็นเส้นใยที่มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้หลากหลาย เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ ยาง และวัสดุคอมโพสิต **ผลผลิตแปรรูปชั้นต้น** - ผงชงน้ำสับปะรด แยมสับปะรด คุกกี้สับปะรด	**การส่งเสริมและพัฒนาการตลาด** - ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ - เพิ่มจุดจำหน่ายในแหล่งท่องเที่ยว - พัฒนาช่องทางการตลาด ขายตรงออนไลน์ , หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน, modern trade, งานแสดงสินค้าต่างๆ **การแปรรูปชั้นสูง/เชิงพาณิชย์** - การทำไวน์สับปะรด - ไซรัป	- มูลค่าการผลิตสับปะรดเพิ่มขึ้น ร้อย 5 ต่อปี - GAP เพิ่มขึ้น 20 ราย 100 ไร่ - การสร้างมูลค่าจากเศษวัสดุเหลือใช้ ร้อยละ 30 ในพื้นที่ 100 ไร่ - การทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมร้อยละ 30 ในพื้นที่ 100 ไร่
C (Circular)	**การจัดการวัสดุเหลือใช้จากการผลิต** - เปลือกและสิ้นส่วนสับปะรดทำไปทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับการปรับปรุงบำรุงดินภายในแปลง - หน่อสับปะรดที่ใช้แล้ว ทำเป็นอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนและยังสามารถนำไปปลูกเพื่อขยายพันธุ์ต่อภายในแปลงได้	**การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้** - น้ำหมักชีวภาพ - ทำน้ำยางล้างจาน - ผ้าเส้นใยสับปะรด		
การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Zero Waste)				
G (Green)	- ลดการใช้สารเคมี ใช้วิธีการจัดการแบบผสมผสาน - การกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีที่ธรรมชาติพึ่งพาและเกื้อกูลกันในระบบนิเวศเกษตร	- เพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยการปลูกแซมยางพารา	- ประชาสันพันธ์รณรงค์การบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - เชื่อมโยงแหลงท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
ปัจจัยสนับสนุน				
1) Smart Farmer/Smart Officer องค์ความรู้ด้านการผลิต BCG Model 2) โครงสร้างพื้นฐาน 3) ระบบโลจิสติกส์ 4) การวิจัยพัฒนา 5) Big Data 6) แหล่งเงินทุน 7) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ สิทธิประโยชน์ทางกฎหมาย 8) นโยบายภาครัฐ 9) ผู้ประกอบการ			

BCG Value Chain สินค้าโคขุน จังหวัดบึงกาฬ				
	ต้นทาง : เพิ่มประสิทธิภาพ	**กลางทาง : สร้างมูลค่า**	**ปลายทาง : พัฒนาระบบการตลาด**	**เป้าหมาย**
B (Bio)	**การเพิ่มประสิทธิภาพ** - ปรับปรุงการจัดการอาหารและโภชนาการ - คัดเลือกสายพันธุ์และพัฒนาพันธุกรรมที่มีคุณภาพ - พัฒนาระบบฟาร์มและสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน - พัฒนาองค์ความรู้/เทคโนโลยี เครื่องจักรกล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาการผลิต **การพัฒนาคุณภาพ** - ควบคุมสุขภาพสัตว์ และสุขาภิบาลที่เหมาะสม - ยกระดับการผลิตสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม (GAP, Organic) **การพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร** - พัฒนาด้านเทคนิคการเลี้ยงและบริหารจัดการฟาร์ม - สร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกรเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง - สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและการตลาดออนไลน์ **ผลผลิตโคขุน** - ขุนจำหน่าย / ชำแหละขายเนื้อสด และแปรรูป	**การระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม** - การยกระดับส่งเสริมให้ฟาร์มเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มอินทรีย์ และ สามรถตรวจสอบย้อนกลับ (traceability) ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค - ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น หญ้าเนเปียร์ ข้าวโพด ฟ่างหวาน โดยไม่ใช้สารเคมีตกค้าง - ใช้กากพืชผลทางการเกษตรมาทำเป็นอาหารสัตว์หมัก TMR เพื่อเพิ่มคุณค่าอาหารและลดของเสีย **การวิจัยและพัฒนาด้านโคขุน** - วิจัยและพัฒนา จุลินทรีย์โปรไบโอติกส์ ช่วยในระบบย่อยอาหารของโค เพิ่มอัตราการดูดซึม ลดแก๊สมีเทน **ผลผลิตแปรรูปขั้นต้น** - แปรรูปเนื้อโคเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เนื้อแช่แข็ง เนื้อบด ลูกชิ้น สเต็ก ช่วยเพิ่มมูลค่า -เศษเหลือจากการชำแหละ เช่น กระดูก หนัง ไขมัน มาทำเจลาติน น้ำมันสัตว์ อาหารสัตว์เลี้ยง หรือเครื่องหนังชีวภาพ (Bio-leather)	**การส่งเสริมและพัฒนาการตลาด** - โปรโมทจุดแข็งของกระบวนการผลิต เช่น “โคขุนอินทรีย์” หรือ “โคขุนชีวภาพปลอดภัย” - รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้าง “เครือข่ายโคขุนชีวภาพ” เพื่อสร้างอำนาจการตลาดร่วมกัน - พัฒนาช่องทางการตลาด ขายตรงออนไลน์ , หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน, modern trade, งานแสดงสินค้าต่างๆ **การแปรรูปชั้นสูง/เชิงพาณิชย์** - แยกชิ้นส่วนเนื้อสไลด์แช่แข็ง เช่น สันใน สันนอก ใบพาย เสือร้องไห้ เพื่อจำหน่ายเฉพาะกลุ่ม - การแปรรูปเนื้อพร้อมปรุง เช่น สเต็กหมักซอส ลูกชิ้นเนื้อแดดเดียว เบอร์เกอร์ เพิ่มความสะดวกสบายให้ผู้บริโภค	- มูลค่าการผลิตโคขุนเพิ่มขึ้น ร้อย 3 ต่อปี - การสร้างมูลค่าจากเศษวัสดุเหลือใช้จากการผลิตโคขุน ร้อยละ 30 ของจำนวนเลี้ยง - การทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดกิจกรรมในกระบวนการผลิตที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก
C (Circular)	**การจัดการวัสดุเหลือใช้จากการผลิต** - นำมูลโคไปผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยหมักใช้ในแปลงพืชอาหารสัตว์หรือจำหน่าย - มูลสัตว์ไปผลิตก๊าซชีวภาพ (Biogas) ใช้เป็นพลังงานในฟาร์ม - เศษพืช เช่น ซังข้าวโพด ฟางข้าว หรือกากมันสำปะหลัง มาเป็นวัตถุดิบในการทำอาหารหยาบ	**การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้** - ปุ๋ยคอกอินทรีย์จากมูลโคอัดเม็ด - ก๊าซชีวภาพ (Biogas) ในครัวเรือน	**การแปรรูปชั้นสูง/เชิงพาณิชย์** - ใช้ผลิตเป็นเครื่องหนังแฟชั่น เช่น กระเป๋า รองเท้า เข็มขัด หรือเฟอร์นิเจอร์	
การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Zero Waste)				
G (Green)	- ลดการใช้สารเคมี ใช้วิธีการจัดการแบบผสมผสาน - ลดกิจกรรมในกระบวนการผลิตที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- นำมูลไปทำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี - ใช้ระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำธรรมชาติ - แปรรูปวัสดุเหลือใช้ เช่น ฟาง ข้าวโพด หรือกากมัน มาเป็นอาหารหยาบ	- ประชาสันพันธ์ชูอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น การเลี้ยงด้วยพืชพื้นบ้าน อาหารหมักธรรมชาติ ฯลฯ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
ปัจจัยสนับสนุน				
1) Smart Farmer/Smart Officer องค์ความรู้ด้านการผลิต BCG Model 2) โครงสร้างพื้นฐาน 3) ระบบโลจิสติกส์ 4) การวิจัยพัฒนา 5) Big Data 6) แหล่งเงินทุน 7) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ สิทธิประโยชน์ทางกฎหมาย 8) นโยบายภาครัฐ 9) ผู้ประกอบการ				

โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง "๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง"

งบประมาณ ได้รับจัดสรร ๒๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่าย ๒๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

กิจกรรม

๑) โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง”

๑.๑) การชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการฯ ให้คณะทำงานขับเคลื่อนฯและหน่วยงานร่วมบูรณาการในระดับพื้นที่

๑.๒) การคัดเลือกพื้นที่และพิจารณาสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ผ่านกลไกของ SCP

๑.๓) การพิจารณาพื้นที่และสินค้าเกษตรมูลค่าสูง คณะทำงานขับเคลื่อนฯ นำผลการคัดเลือกพื้นที่และสินค้าเกษตรมูลค่าสูงมาวิเคราะห์ฯ เพื่อพิจารณาเป็นพื้นที่และสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเป้าหมายดำเนินงานจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๔) การพิจารณาเห็นชอบผลการคัดเลือกพื้นที่และแจ้งเป้าหมายตัวชี้วัดโครงการฯ โดยคณะกรรมการบริหารฯ

๑.๕) การจัดทำแผนพัฒนารายสินค้า เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนให้เป็นสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

๑.๖) การดำเนินการตามแผนพัฒนารายสินค้า

๑.๗) ติดตามรายงานผลการดำเนินงาน SCP รายงานผลความก้าวหน้าต่อผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๘) การประเมินผลโครงการโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เป้าหมาย ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้า

ผลการดำเนินงาน

(๑) ด้านพืชฯ สินค้าสับปะรด พื้นที่เป้าหมาย บ้านคำชมภู หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านต้อง อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

- **สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ** ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดบึงกาฬ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบึงกาฬ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ศูนย์การศึกษาจังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปลูกสับปะรด ตามการวิเคราะห์ Pain Point ของกลุ่มเกษตรกร ภายใต้โครงการสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง “๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้านพืช แมลงเศรษฐกิจและบริการเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรม อบรมส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าสับปะรด ในวันพฤหัสบดีที่

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ แปลงสับปะรดนางสาวรัตน์ธยา คุณธรรม (YSF) บ้านคำชมภู หมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านต้อง อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

(๒) ด้านปศุสัตว์ โคเนื้อ พื้นที่เป้าหมาย บ้านนาคำแคน หมู่ที่ ๓ ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ และศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดหนองคาย ดำเนินการจัดฝึกอบรมตามการวิเคราะห์ Pain Point ของกลุ่มเกษตรกร ภายใต้โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้านปศุสัตว์ กิจกรรม อบรมส่งเสริมการผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพสูงต้นทุนต่ำเลี้ยงปศุสัตว์ ในวันอังคารที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ กลุ่มแปลงใหญ่โคเนื้อวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อตำบลนาแสงบ้านนาคำแคน ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ได้สนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสัตว์และการใช้เวชภัณฑ์ดูแลสัตว์

<u>การดำเนินการสนับสนุนด้าน อื่น ๆ</u> รายละเอียด ดังนี้

๑. ได้นำเกษตรกรเดินทางไปร่วมงานส่งเสริมเครือข่ายตลาดสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง “๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง” ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้สู่ความยั่งยืน” จัดโดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการด้านการเกษตร/ธุรกิจสินค้าเกษตร และเจ้าหน้าที่ ได้มุมมอง สถานการณ์และความต้องการเพื่อการผลิตและการตลาดของเกษตรกร ในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมโรงแรมบลูโฮเทล อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

๒. ได้นำเกษตรกรเดินทางไปเข้าร่วมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์บนแพลตฟอร์มออนไลน์ ภายใต้โครงการ ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จัดโดยกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดออนไลน์และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการจำหน่ายสินค้าเกษตร ฝึกทักษะการสร้างสรรค์สื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับลักษณะสินค้าเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรมขอนแก่นโฮเต็ล จังหวัดขอนแก่น

การบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

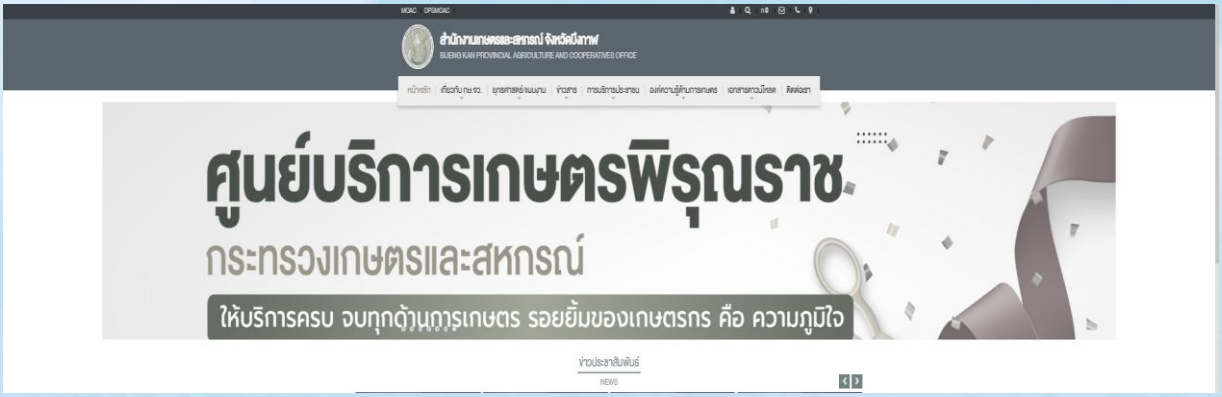

การบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด มุ่งเน้นให้มีการบันทึกและปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้มีความทันสมัย โดยการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (https://www.moac.go.th/member/) ประกอบด้วยรายการข้อมูล เช่น ข่าวประชาสัมพันธ์ ข่าวประกาศจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลภัยและสถานการณ์ ภาพกิจกรรม ปฏิทินกิจกรรม เทคโนโลยีและภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน บทความด้านการเกษตร คลิปเกษตร ฯลฯ และการบันทึกปรับปรุงข้อมูลบนระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ประกอบด้วยรายการข้อมูล จำนวน ๓๙ รายการ (https://provinfo.opsmoac.go.th/) แบ่งออกเป็น

๑) กลุ่มรายการข้อมูลที่จังหวัดต้องบันทึกข้อมูลเอง จำนวน ๒๔ รายการ

๒) กลุ่มรายการข้อมูลที่ระบบเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ รายการ

โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) ในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๘ จากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) จำนวน ๒๐,๓๕๐ บาท โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชุมคณะทำงานตรวจประเมินโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) จังหวัดบึงกาฬ เพื่อชี้แจงและกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. รับสมัครร้านอาหารเพื่อเข้าร่วมโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งมี ๑๓ ร้าน ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ

๓. ตรวจติดตามประเมินร้านอาหารที่ขอต่ออายุ จำนวน ๑ ร้าน จาก ๒ ร้าน (ปิดกิจการ ๑ ร้าน)

๔. ตรวจติดตามร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๕ ร้าน ผลจากการตรวจติดตามมีร้านอาหารยังคงเปิดให้บริการ จำนวน ๑๕ ร้าน

๕. ประชุมคณะกรรมการตัดสินใจให้การรับรองผลการประเมินโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) จังหวัดบึงกาฬ เพื่อพิจารณาให้การรับรองร้านอาหารที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ (สมัครใหม่) จำนวน ๑๓ ร้าน และพิจารณารับรองร้านอาหารที่ขอต่ออายุ จำนวน ๑ ร้าน ผลการพิจารณาคณะกรรมการให้การรับรองร้านอาหารที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ (สมัครใหม่) จำนวน ๖ ร้าน และให้การรับรองร้านอาหารที่ขอต่ออายุ จำนวน ๑ ร้าน

๖. กิจกรรมมอบป้ายรับรองโครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q restaurant) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ได้ดำเนินการมอบป้ายให้กับร้านอาหารที่ผ่านการรับรอง (ประเภทสมัครใหม่) จำนวน ๖ ร้าน และร้านอาหารที่ขอต่ออายุ จำนวน ๑ ร้าน รวม ๗ ร้าน ในคราวการประชุมคณะกรรมการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานจังหวัดบึงกาฬ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสิรินธรวัลลี ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ โดยมี นายจุมพฏ วรรณฉัตรสิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ เป็นผู้มอบป้ายรับรอง

โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q ในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) จำนวน ๔,๐๐๐ บาท โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การตรวจประเมินและให้การรับรองสถานที่จำหน่ายสินค้า Q ประเภทแผงในตลาดสด/ร้านค้าหน้าฟาร์ม/อื่นๆ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์และรับสมัครแผงในตลาด/ร้านค้าหน้าฟาร์ม เพื่อเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จังหวัดบึงกาฬ ผลการดำเนินงาน ยังไม่มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ

กิจกรรมที่ ๒ การส่งเสริมสถานที่จำหน่ายสินค้า และการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สินค้า Q เป็นที่รู้จักมากขึ้น

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ได้ดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รู้จักสินค้า Q และหาซื้อสินค้า Q ได้อย่างสะดวก ส่งผลให้สินค้า Q เป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น

การดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบึงกาฬ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรให้มีการเฝ้าระวัง ติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัยและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ ได้ดำเนินการจัดประชุมศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณาทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกร ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และเหมาะสมต่อสถานการณ์

๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

กิจกรรมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ได้รับจัดสรรวงบประมาณเป็นเงิน ๒๑,๕๐๐ บาท โดยดำเนินการตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

<u>กิจกรรมที่ ๑</u> โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลงและพัฒนาอาชีพประชาชนบ้านดอนกลาง จังหวัดบึงกาฬ

<u>กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติ</u> กิจกรรมการฝึกอบรมการบริหารจัดการน้ำอย่างรู้คุณค่าและการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพรายบุคคล

๑.๑) สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ ตามโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลงและโครงการพัฒนาอาชีพ ประชาชนบ้านดอนกลาง จังหวัดบึงกาฬ

๒.๒) จัดประชุมสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง

<u>กิจกรรมที่ ๒</u> การสนับสนุนการปฏิบัติพระราชกรณียกิจ และติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการเกษตรในพื้นที่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดตน องคมนตรี และคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การเข้าร่วมรับเสด็จฯพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ในพื้นที่/การติดตามเพื่อขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ขององคมนตรี/จิตอาสาพัฒนา/คลินิกเกษตรเคลื่อนที่)

<u>กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติ</u>

๒.๑) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ครั้งที่ ๑ : วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๗ ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอโซ่พิสัย อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

ครั้งที่ ๒ : วันที่ ๒๐ ก.พ. ๖๘ ณ โรงเรียนบ้านนากั้ง ตำบลนากั้ง อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ

ครั้งที่ ๓ : วันที่ ๒๘ พ.ค. ๖๘ ณ โรงเรียนบ้านนาสะแบง ตำบลนาสะแบง อำเภอศรีวิไลจังหวัดบึงกาฬ

ครั้งที่ ๔ : วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๗ ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอโซ่พิสัย อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

๒.๒) โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๔ ธ.ค. ๒๕๖๗ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาด ปรับปรุงภูมิทัศน์และกำจัดวัชพืช ณ บริเวณสวนสาธารณะบึงกาฬ อ.เมืองบึงกาฬ จ.บึงกาฬ

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๙ ธ.ค. ๒๕๖๗ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาด ภายในวัดป่าวิเวกธรรมคุณ ณ วัดป่าวิเวกธรรมคุณ อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๓ เม.ย. ๒๕๖๘ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาด ปรับปรุงภูมิทัศน์ ณ วัดจอมทองธรรมคุณ บ.หนองเข็ง อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๙ เม.ย. ๒๕๖๘ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาด ปรับปรุงภูมิทัศน์และกำจัดวัชพืช ณ บริเวณเขื่อนท้ายอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง บ.ดอนกลาง อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๓ พ.ค. ๒๕๖๘ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาด และปลูกต้นไม้ ณ บริเวณลุ่มน้ำหนองจันทน์ อ.ศรีวิไล จ.บึงกาฬ

ครั้งที่ ๖ วันที่ ๓ มิ.ย. ๖๘ ร่วมกิจกรรมทำความสะอาด ปรับปรุงภูมิทัศน์ และกำจัดวัชพืช ภายในและรอบบริเวณ วัดบุพราชสโมสร ณ วัดบุพราชสโมสร (วัดกลาง) อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ครั้งที่ ๗ ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๖๘เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ วัดสันติสามัคคี ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

๒.๓) โครงการ “ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และหน่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขสร้างรอยยิ้มให้ประชาชน”

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ พ.ย. ๖๗ ณ โรงเรียนชุมชนบ้านซาง อ.เซกา จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๘ ธ.ค. ๖๗ ณ โรงเรียนบ้านนาสะแบง อ.ศรีวิไล จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๒ ม.ค. ๖๘ ณ โรงเรียนอนุบาลบุ่งคล้า อ.บุ่งคล้า จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๙ ก.พ. ๖๘ ณ โรงเรียนนาสวรรค์พิทยาคม อ.เมืองบึงกาฬ จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๓ เม.ย. ๖๘ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๖ วันที่ ๒๑ พ.ค. ๖๘ ณ โรงเรียนบ้านใหม่ศรีชมภู อำเภอพรเจริญ จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๘ มิ.ย. ๖๘ ณ โรงเรียนบ้านนาดง อำเภอปากคาด จ.บึงกาฬ
ครั้งที่ ๘ วันที่ ๒๓ ก.ค. ๖๘ ณ โรงเรียนบ้านเหล่าทองหลวง อ.โซ่พิสัย จ.บึงกาฬ

๒.๔) โครงการ การเข้าร่วมรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ในพื้นที่/การติดตามเพื่อขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ขององคมนตรี

(๑) ลงตรวจพื้นที่ และประชุมคณะกรรมการเพื่อปรึกษา/หารือร่วมกัน การเตรียมการจัดพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทานฯ ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ เม.ย. ๖๘ โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา องคมนตรี เป็นประธานในพิธีฯ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ มี.ค. ๖๘ เวลา ๑๓.๐๐น. ณ โรงเรียนบึงโขงหลงพิทยาคม อ.บึงโขงหลง จ.บึงกาฬ

(๒) ลงตรวจพื้นที่ เข้าร่วมพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทานฯ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เม.ย. ๖๘ โดยมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา องคมนตรีเป็นประธานในพิธีฯ ณ โรงเรียนบึงโขงหลงพิทยาคม อ.บึงโขงหลง

๒.๕) ร่วมจัดนิทรรศการดำเนินงาน/จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ เข้าร่วมจัดนิทรรศการงานวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (World Wetlands Day) จังหวัดบึงกาฬประจำปี ๒๕๖๘ เมื่อวันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๓. การดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ได้รับจัดสรรวงบประมาณเป็นเงิน ๗๐,๒๐๐ บาท โดยดำเนินการตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

๓.๑) ประชุมกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
๓.๒) ประสานงานและตรวจเยี่ยมลูกหนี้

๔. การดำเนินงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

ได้รับจัดสรรวงบประมาณเป็นเงิน ๒๐,๘๔๐ บาท โดยดำเนินการตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ ๑ การประชาสัมพันธ์ การให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับวิธีการขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรการจัดประชุมและค่าบริหารจัดการ

กิจกรรมที่ ๒ การสนับสนุนการจัดทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร/การติดตามโครงการ

แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

โครงการ/กิจกรรม/งาน : โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กลุ่ม: อารักขาพืช

งบประมาณ: ๕๔๖,๒๓๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของภาคการผลิตสินค้าเกษตรได้รับผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิตสินค้าเกษตร พบการระบาดของศัตรูพืชสร้างความเสียหายอย่างรวดเร็วและรุนแรงมากขึ้น ทั้งจากศัตรูพืชอุบัติใหม่และศัตรูพืชประจำถิ่นแต่สร้างความเสียหายรุนแรงมากกว่าเดิม ระบาดขยายพื้นที่เป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว อีกทั้งพืชที่เกษตรกรปลูกมีความอ่อนแอมากกว่าในอดีตเนื่องจากสภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์เพราะขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างถูกต้อง ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่การผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ ที่สำคัญส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร นอกจากนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านอาหารหากไม่สามารถควบคุมสถานการณ์หรือจัดการแก้ปัญหาได้อย่างทันท่วงที และจากสถานการณ์ดังกล่าวกลับพบว่า พฤติกรรมในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรส่วนใหญ่คือการพึ่งพาสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่เกินความจำเป็น และบำรุงรักษาต้นพืชด้วยปุ๋ยเคมีอย่างไม่ถูกต้อง เนื่องจากใช้ง่าย สะดวก หาได้ในท้องตลาดทั่วไป ส่งผลให้ศัตรูพืชเกิดความต้านทานต่อสารเคมี ทำให้ต้องใช้ซ้ำในปริมาณมากขึ้น เกิดสารตกค้างในผลผลิต และใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่มากขึ้น เพราะเข้าใจว่าจะสามารถบำรุงต้นพืชให้แข็งแรงได้ดี เกิดเป็นปัญหาโครงสร้างดินเสื่อมโทรม สวนทางกับแนวโน้มของผู้บริโภคในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัย อาหารที่มาจากการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ภาครัฐต้องขับเคลื่อนนโยบายเน้นส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัยและใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว จึงขับเคลื่อนการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้ความสำคัญกับการจัดการสุขภาพพืชให้แข็งแรง ตั้งแต่จัดการดิน ปุ๋ย จัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน สนับสนุนให้มีการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี หรือหากจำเป็นต้องใช้ก็ต้องมีการใช้อย่างถูกต้องปลอดภัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และเกษตรกร รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้นำให้เข้ามามีบทบาทในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนางานอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นที่พึ่งของเกษตรกรโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลได้มีโอกาสในการเข้าถึงบริการได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมพื้นที่มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสร้างความแข็งแรงให้กับพืชด้วยหลักการจัดการสุขภาพพืชที่เหมาะสม ยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร มุ่งยกระดับให้ผลผลิตทางการเกษตรได้มาตรฐานด้านปริมาณ คุณภาพ และความปลอดภัย ที่จะทำให้อาชีพการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้แก่เกษตรกร และเกิดเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ยั่งยืนต่อไป

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ พัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้และสามารถจัดการสุขภาพพืช (ดิน ปุ๋ย และศัตรูพืช) อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และบริบทของเกษตรกร ด้วยวิธีการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๒ พัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังโรคพืชและแมลงศัตรูพืชเชิงรุก

๒.๓ พัฒนาเครือข่ายความรู้และการให้บริการด้านสุขภาพพืชในพื้นที่ ที่เกษตรกรเข้าถึงได้

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ : พื้นที่ ๘ อำเภอในจังหวัดบึงกาฬ

๕) เป้าหมาย :

๕.๑ กลุ่มเป้าหมาย : **เกษตรกรผู้ปลูกพืชอาหาร**ที่ยังดำเนินการผลิตแบบพึ่งพาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างไม่ถูกต้อง จำนวน **๓๒๕** ราย พิจารณาคัดเลือกจากเกษตรกรผู้ผลิตพืชอาหารในพื้นที่เป้าหมายโครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการสินค้ามูลค่าสูง หรือสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนหรือสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน หรือเกษตรกรที่ต้องการเข้าสู่การรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับต่าง ๆ หรือเกษตรกรในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ที่ยังคงมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอยู่เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับแรก หากไม่มีจึงคัดเลือกเกษตรกรจากพื้นที่ที่พบการระบาดของศัตรูพืชและมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในปริมาณมาก เข้าร่วมโครงการเป็นลำดับถัดไป

หมายเหตุ : การคัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการ ขอให้พิจารณาให้สอดคล้องกับการตอบตัวชี้วัดของโครงการเป็นสำคัญ

๖) ผลการดำเนินงาน :

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

๑) จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ๓๒๕ ราย*

๒) จำนวนผลผลิตเกษตรที่มีความปลอดภัยหลังดำเนินโครงการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๓) จำนวนเครือข่ายความรู้และบริการด้านสุขภาพพืชที่ได้รับการพัฒนาหรือได้รับสนับสนุนการดำเนินงาน จำนวน ๒๔ เครือข่าย

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

๑) ร้อยละเกษตรกรมีความรู้และนำไปปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐*

๒) ร้อยละของมูลค่าของผลผลิตเกษตรหลังดำเนินโครงการมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๓) ร้อยละของจำนวนเครือข่ายความรู้และบริการด้านสุขภาพพืชมีความพร้อมให้บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ :

-

๘) แนวทางแก้ไขปัญหา :

-

๙) ภาพกิจกรรม

โครงการ : โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต

กิจกรรม : กิจกรรมส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต

- จัดเวทีวิเคราะห์ประเมินศักยภาพ ๕ ด้าน
- จัดเวทีแห่งการเรียนรู้ (การถ่ายทอดความรู้ให้ เกษตรกร (แปลงปีที่ ๑ - ๓) และ สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาการผลิต)
- การบริหารจัดการโครงการ (จัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. การติดตามและประเมินผลโครงการ)

กลุ่ม: ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

งบประมาณ: ๑,๖๗๐,๖๐๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินงานส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต โดยมีหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมดำเนินการตามบทบาทภารกิจ มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคเกษตรกร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกันอยู่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบแปลงใหญ่ ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาส่งผลให้เกินขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale) มีมูลค่าเพิ่มจากการดำเนินงานสะสม ๗ ปี จากการลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๓๗,๓๐๐.๕๘ ล้านบาท การเพิ่มผลผลิต จำนวน ๖๕,๘๗๑.๑๘ ล้าน รวมทั้งสิ้น ๑๐๓,๑๗๑.๗๖ ล้านบาท และมีแปลงใหญ่ที่ขึ้นทะเบียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ – ปัจจุบัน จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๖๙๓ แปลง เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๗๑,๒๒๑ ราย พื้นที่ ๙,๐๐๙,๕๕๑ ไร่ เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร รวม ๒๐๓,๖๖๕ ราย

การส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ดำเนินงานในลักษณะบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อม ๆ ไปกับการร่วมมือร่วมใจของเกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิตให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการ และเพื่อปรับตัวบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร สร้างความสัมพันธ์แบ่งปันข้อมูลข่าวสารกับชุมชน สถาบัน ครัสเตอร์ รวมทั้งเป็นการดูแลเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรขนาดเล็กต่างคนต่างทำ และมีรายได้น้อยให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดิน สามารถบริหารจัดการร่วมกันมีการรวมกันซื้อปัจจัยการผลิตและรวมกันขายผลผลิต ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลร่วมกันได้อย่างคุ้มค่าส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีกระบวนการกลุ่มที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและง่ายต่อการเข้าถึงการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐทั้งด้านองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ แหล่งทุน มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการผลิต มีช่องทางการตลาดรองรับและสามารถเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการนำไปสู่การพัฒนาตลาดให้กว้างขวางและหลากหลายยิ่งขึ้น มีการผลิตที่ได้คุณภาพมาตรฐาน และมีการปรับรูปแบบการผลิตให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สภาพอากาศ เทคโนโลยี การตลาด การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ เป็นต้น

การดำเนินโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิตในปี ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมการเกษตรมุ่งเน้นให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกรมีความตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยอมรับที่จะปรับตัวและบรรเทาผลกระทบโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและการตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้ามีคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคต และเกษตรกรมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นพอเพียงกับค่าใช้จ่ายครัวเรือนตลอดปี นำไปสู่การหลุดพ้นวงจรแห่งความยากจน

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ : พื้นที่ ๘ อำเภอ จังหวัดบึงกาฬ

๕) เป้าหมาย : กลุ่มแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๖ ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๘ รวม ๓๐ แปลง

๖) ผลการดำเนินงาน :

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

แปลงใหญ่ร้อยละ ๗๐ มีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิตการเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ :

เกษตรกรกรขาดการบันทึกและการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ ทำให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนและข้อมูลดังกล่าวส่งผลต่อการประกอบการตัดสินใจเพื่อวางแผนการผลิตและการจำหน่ายในรอบถัดไป

๘) แนวทางแก้ไขปัญหา :

ออกแบบและปรับปรุงแบบจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าใจได้ง่าย และกระตุ้นให้เกษตรกรนำข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือมาประกอบการตัดสินใจเพื่อวางแผนการผลิต การตลาด เป็นต้น

๙) ภาพกิจกรรม

โครงการ : ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต

กิจกรรม: ส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต เพื่อดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองพันธุ์ดีในพื้นที่และการตลาดที่แม่นยำเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๖๘ ภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองพันธุ์ดีเพื่อการส่งออก ปี ๒๕๖๗/๖๘

งาน : - กิจกรรมศึกษาวิเคราะห์ เพื่อประเมินความเหมาะสม ทางกายภาพและชีวภาพ เพื่อวางแผนการผลิต

- กิจกรรมบริหารจัดการโครงการ

กลุ่ม: ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

งบประมาณ : ๑๖๔,๕๐๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตสินค้าเกษตรที่มีปริมาณการผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการและมีการนำเข้าจากต่างประเทศ และการบริหารจัดการสินค้าพืชรองให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลักดันเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มรายได้เกษตรกร ๓ เท่าใน ๔ ปีกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรทดแทนการนำเข้าและการจัดการสินค้าพืชรองและคณะทำงานรายสินค้าสำคัญ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๕๔๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗

กล้วยหอมทองเป็นไม้ผลเขตร้อนสำคัญที่ได้รับความนิยมบริโภคเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง จากข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๖ พบว่า ประเทศไทยมีเนื้อที่ให้ผลผลิตกล้วยหอมทั้งสิ้น ๔๒,๖๐๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๔๘,๓๐๘ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๔๘๑ กิโลกรัม/ไร่ แปลงผลิตที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี ปทุมธานี สุราษฎร์ธานี สระบุรี ชุมพร และหนองคาย มีผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี ซึ่งส่วนใหญ่บริโภคภายในประเทศ และจากการที่กล้วยหอมทองของประเทศไทยเป็นผลไม้ที่มีคุณลักษณะเฉพาะรสชาติดี กล่าวคือ กลิ่นหอมน่ารับประทาน สีผิวเมื่อสุกเปลี่ยนเป็นสีเหลืองแต่ละลูกเรียงกันอยู่ในหวีอย่างสวยงาม ทำให้กล้วยหอมทองได้รับความนิยมเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ แต่จากข้อมูลกรมศุลกากรรายงานว่า ประเทศไทยส่งออกกล้วยหอมทองปริมาณ ๖,๔๔๖ ตัน มูลค่า ๑๘๖.๐๙ ล้านบาท ปี ๒๕๖๕ ปริมาณ ๒,๖๕๐ ตัน มูลค่า ๙๐.๓๔ ล้านบาท และปี ๒๕๖๖ ปริมาณ ๑,๕๒๑ ตัน มูลค่า ๕๓.๓๗ ล้านบาท ซึ่งมีแนวโน้มลดลงทุกปี สอดคล้องกับข้อมูลประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่ส่งออกสูงสุด ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ๘๔% ประเทศจีน ๘% ประเทศกัมพูชา ๓% และอื่น ๆ ๕% โดยเฉพาะตลาดญี่ปุ่นมีความต้องการสูง และมีข้อตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ซี่ปุ่น (JTEPA;Japan Thailand Economic Partnership Agreement) โดยญี่ปุ่นให้โควต้ากล้วยหอมทองจากประเทศไทยปีละ ๘,๐๐๐ ตัน แต่ในปี ๒๕๖๖ กรมศุลกากรายงานว่า ประเทศไทยส่งออกกล้วยหอมสดไปประเทศญี่ปุ่นได้ประมาณ ๑,๓๑๕ ตัน เท่านั้น เนื่องจากกล้วยหอมทองที่ผลิตยังไม่ได้คุณภาพและมาตรฐานตามที่ทางญี่ปุ่นกำหนด อีกทั้งความต้องการในประเทศที่สูง ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ ราคาที่เกษตรกรขายได้ในประเทศมีราคาสูงอยู่ในเกณฑ์ที่เกษตรกรพึงพอใจ กรมการค้าภายในรายงานว่า เดือนเมษายน ปี ๒๕๖๗ ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๙๒ บาท/๑๐๐ ผล นอกจากนี้ปัญหาที่พบ คือ พื้นที่ปลูกกล้วยให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่ จะปลูกกล้วยหอมทอง

เป็นพืชแซม ระหว่างที่พืชหลักยังไม่ให้ผลผลิตทำให้ปริมาณการผลิตยังไม่คงที่ ส่งผลต่อคุณภาพและการบริหารจัดการผลผลิต และไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองพันธุ์ดีเพื่อการส่งออก ปี ๒๕๖๗/๖๘ เพื่อเป็นแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายในระยะเร่งด่วน และระยะยาว มีเป้าหมายเพิ่มกำลังการผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพดีเพื่อการส่งออกให้ได้ ๓,๐๐๐ ตัน ภายในปี ๒๕๖๙ โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตแม่นยำ เป็นหลักการทำงาน ด้วยการผลิตต้นพันธุ์กล้วยหอมทองพันธุ์ดีจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและลงปลูกในแปลงด้วยเทคนิคการปลูกระยะชิด เพื่อเพิ่มกำลังการผลิต (จำนวนต้น/ไร่) ในแปลงปลูก จากปกติเกษตรกรปลูกระยะ ๒ x ๒ เมตร อัตรา ๔๐๐ ต้น/ไร่ ผลผลิต ๔,๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกระยะชิด ๒ x ๑.๕ เมตร อัตรา ๕๓๐ ต้น/ไร่ จำนวนต้นที่เพิ่มขึ้น ๑๓๐ ต้น/ไร่ คาดว่าจะมีผลผลิต ๖,๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่ (เพิ่มขึ้น ๑,๕๖๐ กิโลกรัม/ไร่) (จำนวนต้นปรับได้ตามความเหมาะสมต่อการทำงานในแปลง) เพื่อบริหารอุปสงค์และอุปทานให้สมดุลตามความต้องการของตลาด โดยกำหนดการทำงานโครงการย่อยดังนี้

๑. โครงการย่อยที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองพันธุ์ดีในพื้นที่และการตลาดที่แม่นยำ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๖๘ ดำเนินการที่จังหวัดอุบลราชธานี ชัยภูมิ บึงกาฬ และจังหวัดชุมพร พื้นที่รวมทั้งสิ้น ๔๑๕ ไร่ เกษตรกร ๔๑๕ ราย ปลูกต้นพันธุ์กล้วยหอมทองพันธุ์ดีจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ๒๑๙,๙๕๐ ต้น ให้ผลลิต ๒,๖๔๐ ตัน

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอมทองให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ด้วยเทคนิคการปลูกระยะชิด และมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์ดีและจัดทำแปลงพันธุ์ดีในพื้นที่

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานในแปลงปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : เริ่มต้น เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ สิ้นสุด เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ : ในพื้นที่ จังหวัดบึงกาฬ

๕) เป้าหมาย : เกษตรกรจังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๑๐๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่

๖) ผลการดำเนินงาน :

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

- เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพด้วยเทคนิคการปลูกระยะชิด ผลผลิตไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

- เกษตรกรสามารถบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานในแปลงปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ผลผลิตกล้วยหอมทองมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ :

เกษตรกรผู้เข้าร่วมมีทั้งรายเก่าและรายใหม่ มีประสบการณ์แตกต่างกันมาก เกษตรกรมีความกังวลเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนระยะการปลูกเป็นระยะชิด จะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยน การจัดการในแปลง การตรวจวิเคราะห์ดิน ค่าเฉลี่ย pH จังหวัดบึงกาฬ ๕.๐ ซึ่งอยู่ในช่วงที่เหมาะสมในการปลูกกล้วยหอมทอง แต่ถือว่าดินเป็นกรดจัดมาก

๘) แนวทางแก้ไขปัญหา :

แนะนำเกษตรกรจัดตั้งกลุ่มประจำอำเภอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และวางแผนเรื่องการจัดการตลาดตั้งแต่เริ่มปลูก และปรับปรุงดินให้ค่า pH ให้เหมาะสมต่อการความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืช

๙) ภาพกิจกรรม

โครงการ/กิจกรรม/งาน : ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง

กลุ่ม: ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

งบประมาณ: ๒๗๘,๐๐๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๘ ขยายตัวอยู่ในช่วง ๑.๘ - ๒.๘ % โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนที่มีมากขึ้น จากอิทธิพลของสภาวะลานีญ่า ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืชในภาพรวม เศรษฐกิจในปี ๒๕๖๘ มีแนวโน้มขยายตัวได้ดี การบริโภคภายในประเทศ การท่องเที่ยว และการส่งออก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความมั่นคงทางอาหาร จากภัยพิบัติและห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนการดำเนินงานของภาครัฐ อาทิ การพัฒนาการผลิตและบริหาร จัดการสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตและแปรรูป ยกระดับสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐานและมูลค่าสูง บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ในขณะปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกิดสภาพอากาศแปรปรวนส่งผลกระทบต่อพื้นที่ ทางการเกษตร และการเจริญเติบโตของพืช ราคาปัจจัยการผลิตหลายชนิดที่ยังคงอยู่ในระดับสูง อาจส่งผล กระทบต่อราคาสินค้าเกษตร และความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ภายใต้ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัย เสี่ยงที่กล่าวมาในข้างต้น ประกอบกับทิศทางการพัฒนาของภาคเกษตรให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการ ยกระดับศักยภาพของประเทศ ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า (๒) อุตสาหกรรม และบริการแห่งอนาคต (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว (๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, ๒๕๖๑) การทำการเกษตรจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามยุค สมัย เหตุ และปัจจัย

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงมีแนวคิด “ทำการเกษตรให้มีมูลค่าสูง” ด้วยโครงการส่งเสริมและพัฒนา เพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง ปี ๒๕๖๘ (เป็นการพัฒนาโครงการสินค้าเกษตรและบริการ มูลค่าสูง “๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้ามูลค่าสูง” ด้านพืช แมลงเศรษฐกิจ และบริการเชิงสร้างสรรค์ ปี ๒๕๖๗ จาก ๔๖ กลุ่มแปลงใหญ่ ๔๖ ตำบล ๔๒ อำเภอ ๒๖ จังหวัด) โดยการทำเกษตรแบบประณีต หรือเกษตร แม่นยำสูงที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีหมุนเวียน เพื่อยกระดับการผลิตและคุณค่า เป็นสินค้าเกษตรโภชนาการสูง ตลอดจนเพื่อใช้ประโยชน์ด้านวัสดุชีวภาพ ด้านเภสัชกรรม ด้านเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ ส่งผลต่อรายได้ให้เพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถ ดึงศักยภาพของตัวเองเพื่อ (๑) การปรับเพิ่มผลิตภาพการผลิต (Improve Productivity) พร้อมกับ การศึกษาวิจัยประสิทธิภาพการผลิตอย่างสม่ำเสมอ (๒) การใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Science Technology and Innovation) ในพัฒนาวิธีการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิต ตามความต้องการของตลาด (๓) การบริหารทางการเงินและบัญชี การลงทุนในตลาดทุน (Financial and Accounting Management, Equity Investment) (๔) การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Logistics Supply Chain Management) (๕) การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Management and Data Analytics) ซึ่งเป็นการใช้ข้อมูลที่มีในการบริหารจัดการภาคการผลิต (๖) การบริหารการประหยัดต่อขนาด และการบริหารความมั่นคงวัตถุดิบในห่วงโซ่อุทาน (Economics of Scale and supply Chain Security)

(๗) การบริหารจัดการภายในแปลงให้เกิดการหมุนเวียนของปัจจัยการผลิต และผลผลิต อย่างยั่งยืน (Circular and Sustainable Business Model : Learn and Clean Factory/Energy) และ (๘) การบริหารจัดการองค์ความรู้ภาคการผลิตภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาขององค์กรอย่างยั่งยืน (Environmental, social, corporate governance, ESG) ซึ่งเป็นการผลิตที่คำนึงถึงความรับผิดชอบ ๓ ด้านหลัก คือ สิ่งแวดล้อม สังคม การกำกับดูแลหรือการบริหารจัดการภายในแปลง ซึ่งเป็นการปรับตัวให้เหมาะสมกับปัจจุบันและอนาคต

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ เพื่อพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

๒.๒ เพื่อยกระดับรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ :

๔.๑ แปลงใหญ่กล้วยหอมทอง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

๔.๒ แปลงสับปะรด YSF นางสาวรัตน์ธยา คุณธรรม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

๕) เป้าหมาย :

๕.๑ แปลงใหญ่กล้วยหอมทอง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

๕.๒ แปลงสับปะรด YSF นางสาวรัตน์ธยา คุณธรรม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

๖) ผลการดำเนินงาน :

กิจกรรมย่อยที่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูงแปลงใหญ่ลำดับที่ ๑๐ แปลงใหญ่กล้วยหอมทอง B.K.๗๗

๑. การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานตามแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานของเป้าหมาย

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอพรเจริญ จัดเก็บข้อมูลคน พื้นที่ สินค้า ตามแบบวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของแปลงเกษตรกรทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อประเมินความเหมาะสมสู่การพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตร

๒. การวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมทางกายภาพและชีวภาพ

๒.๑ ศึกษาสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดิน ด้วยการตรวจวิเคราะห์ดินและจัดทำข้อมูลคำแนะนำที่เหมาะสม และ/หรือ ตรวจวิเคราะห์โลหะหนักในดิน ของสมาชิกกลุ่ม จำนวน ๘ ตัวอย่าง ได้แก่

๒.๑.๒ ตัวอย่างที่ ๒ นางอิสรา เสียงล้ำ

๒.๑.๓ ตัวอย่างที่ ๓ นางวิลัยวรรณ์ ฉิมพาลี

๒.๑.๔ ตัวอย่างที่ ๔ นายวิเศษ สุพร

๒.๑.๕ ตัวอย่างที่ ๕ นางปราณี สุพร

๒.๑.๖ ตัวอย่างที่ ๖ นางหนูจีน อดทน

๒.๑.๗ ตัวอย่างที่ ๗ นายสนิท ขอมชัยภูมิ

๒.๑.๘ ตัวอย่างที่ ๘ นางกาญจนา กุดวงศ์แก้ว

๒.๒ ศึกษาข้อมูลปริมาณน้ำฝน และตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการผลิตของสมาชิกกลุ่ม จำนวน ๕ ตัวอย่าง ได้แก่

๒.๒.๑ ตัวอย่างที่ ๑ นายภัทรกร เพริดพราน ตัวแทนพื้นที่ ต.ศรีสำราญ อ.พรเจริญ

๒.๒.๒ ตัวอย่างที่ ๒ นายประกอบ ปริพันธ์ ตัวแทนพื้นที่ ต.ป่าแฝก อ.พรเจริญ

๒.๒.๓ ตัวอย่างที่ ๓ นางกาญจนา กุดวงศ์แก้ว ตัวแทนพื้นที่ ต.วังชมภู อ.พรเจริญ

๒.๒.๔ ตัวอย่างที่ ๔ นางสวรรค์ ทาบึงกาฬ ตัวแทนพื้นที่ ต.ดอนหญ้านาง อ.พรเจริญ

๒.๒.๕ ตัวอย่างที่ ๕ นางสาวจุฬารัตน์ กลางโชคชัย ตัวแทนพื้นที่ ต.หนองหัวช้าง อ.พรเจริญ

๒.๓ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อศึกษาด้านชีวภาพใช้ประกอบการวางแผนการผลิต จำนวน ๒ ครั้ง

๒.๓.๑ <u>เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อศึกษาด้านชีวภาพใช้ประกอบการวางแผนการผลิต ครั้งที่ ๑</u>

๑. ดำเนินกิจกรรม วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘

๒. สถานที่จัดอบรม ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอพรเจริญ อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ

๓. เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐ ราย

๔. ประเด็นหลักในการจัดเวที

วิเคราะห์ประเมินศักยภาพข้อมูลการผลิตรายแปลงพร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาด้านชีวภาพใช้ประกอบการวางแผนการผลิต และทราบถึงสถานะปัจจุบันซึ่งนำไปสู่การวางแผนการผลิตและแผนการตลาด โดยเก็บข้อมูลก่อนเริ่มฤดูกาลผลิตเพื่อใช้ออกแบบวางแผนการพัฒนา

(๑) กำหนดหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการลดต้นทุน เพิ่มอประสิทธิภาพการผลิต สำหรับถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม โดยใช้รูปแบบหลักสูตรการเรียนรู้ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการพัฒนาเกษตรกรเป็นรายสินค้า เน้นวิชาว่าด้วยโลกใหม่ (วิชาแห่งอนาคต) โดยคำนึงถึงการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและความสำคัญของพืชศาสตร์ เช่น กระบวนการสังเคราะห์แสงที่มีความสัมพันธ์ต่อสภาพแวดล้อม กระบวนการย่อยสลายของอินทรียวัตถุที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณแร่ธาตุในดิน กระบวนการจัดการเพื่อสร้างการเจริญเติบโตของพืชแต่ละระยะที่มีความสำคัญต่อพืช ความรู้ด้านการจัดการเงินครัวเรือน เป็นต้น โดยสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ในกรณีกิจกรรมอบรมถ่ายทอด

ความรู้ กิจกรรมทดสอบเทคโนโลยี (พิสูจน์ทราบ) เพื่อสร้างทักษะใหม่ร่วมกัน รวมทั้งสร้างวงจรการยอบรับเทคโนโลยีใหม่โดยการเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลเชิงประจักษ์ต่อไป

(๒) การสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ด้วยการรวมกันผลิต รวมกันจำหน่ายและมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร

(๓) ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการตลาดและเชื่อมโยงการตลาด

๒.๓.๒ <u>เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อศึกษาด้านชีวภาพใช้ประกอบการวางแผนการผลิต ครั้งที่ ๒</u>

๑. ดำเนินกิจกรรม วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

๒. สถานที่จัดอบรม ณ ที่ทำการแปลงใหญ่กล้วยหอมทอง B.K.๗๗ ต.หนองหัวช้าง อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ

๓. เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐ ราย

๔. ประเด็นหลักในการจัดเวที

(๑) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของแปลงเกษตรกร ทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๒) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรเพื่อศึกษาด้านชีวภาพใช้ประกอบการวางแผนการผลิต โดยให้ตัวแทนเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองมาให้คำแนะนำ ประสบการณ์ ความรู้และเทคนิคการปลูกกล้วยหอมทองให้ได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ และการวางแผนการผลิตที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

(๓) วิเคราะห์ปัญหา พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการแก้ไข จากประเด็นที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรภายในกลุ่ม

๓. การส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเท่าทันสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้าให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย จำนวน ๓ หลักสูตร ดังนี้

๓.๑.๑ <u>การถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ ๑ หลักสูตร การส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเท่าทันสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</u>

๑. ดำเนินกิจกรรม วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

๒. สถานที่จัดอบรม ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอพรเจริญ อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ

๓. เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐ ราย

๔. ประเด็นหลักในการจัดการถ่ายทอดความรู้

(๑) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการผลิตกล้วยหอมทอง ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการลดการสูญเสียในกระบวนการผลิต บรรยายโดยวิทยากรจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย นางสาวณัฐฎา ดีรักษา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(๒) การใช้เทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในแปลง เช่น ความแตกต่างระหว่างการใช้ผ้าคลุมแปลงพลาสติกกับฟาง และองค์ความรู้ในการเพิ่มรอบการผลิตกล้วยหอมทอง บรรยายโดยวิทยากร Young Smart Farmer สินค้ากล้วยหอมทอง นายคมสันต์ ถามูลเลศ

๓.๑.๒ <u>การถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ ๒ หลักสูตร การใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในแปลง</u>

๑. ดำเนินกิจกรรม วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒. สถานที่จัดอบรม ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอพรเจริญ อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ

๓. เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐ ราย

๔. ประเด็นหลักในการจัดการถ่ายทอดความรู้

(๑) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการผลิตกล้วยหอมทอง บรรยายโดย ดร.วิสิทธิ์ มะณี อาจารย์วิทยาลัยนวัตกรรมแห่งบึงกาฬ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี โดยมีหัวข้อดังนี้

- หลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- การให้น้ำพืชตามความต้องการน้ำของกล้วยหอมทอง

- ระบบการให้น้ำในแปลงกล้วยหอมทองอย่างมีประสิทธิภาพ
- IoT ระบบน้ำอัจฉริยะสำหรับแปลงกล้วยหอมทอง

(๒) การบริหารจัดการทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการผลิตกล้วยหอมทอง บรรยายโดย นายไชยันต์ โคตุเคน เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- การอนุรักษ์ และฟื้นฟูดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- การปลูกกล้วยหอมทองตามชั้นความเหมาะสมของดิน
- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓.๑.๓ <u>การถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ ๓ หลักสูตร การใช้สารเคมีกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการส่งออกปลอดภัยต่อผู้บริโภค ตัวเกษตรกรผู้ใช้ และสิ่งแวดล้อม และการเตรียมความพร้อมเกษตรกรเพื่อการส่งออกสินค้ากล้วยหอมทอง</u>

๑. ดำเนินกิจกรรม วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๘

๒. สถานที่จัดอบรม ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอพรเจริญ อ.พรเจริญ จ.บึงกาฬ

๓. เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐ ราย

๔. ประเด็นหลักในการจัดการถ่ายทอดความรู้

(๑) โรคและแมลงศัตรูพืชในกล้วยหอมทอง วิธีป้องกันโดยใช้สารเคมี และการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน อย่างปลอดภัยตามมาตรฐานส่งออกบรรยายโดย นางสาวณัฐฏา ดีรักษา นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย กรมวิชาการเกษตร โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- โรคและแมลงศัตรูพืชในกล้วยหอมทอง และวิธีป้องกันโดยใช้สารเคมีและการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน
- การผลิตสารชีวภัณฑ์ กำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (ไตรโคเดอร์มา บิวเวอเรีย เมตตาไรเซียม)

- มาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการส่งออก
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติกล้วย (สุขลักษณะทั่วไป ข้อกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบ)

(๒) การเตรียมความพร้อมเกษตรกรเพื่อการส่งออกสินค้ากล้วยหอมทอง บรรยาย โดย นางสาวสาวิทตรี คำควร นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบึงกาฬ โดยมีหัวข้อดังนี้

- ช่องทางการตลาดสินค้ากล้วยหอมทองทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- การขึ้นทะเบียนรับรองตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI)

๔. การพัฒนาสินค้าเกษตรด้านการวิจัย

๔.๑ จัดทำแปลงทดสอบ (ต้นแบบ) พื้นที่ ๒ ไร่ โดยการสนับสนุนวัสดุการเกษตรที่ไม่ใช่ครุภัณฑ์ เพื่อเปรียบเทียบการใช้พลาสติกคลุมแปลงเพื่อควบคุมศัตรูพืช วัชพืช อุณหภูมิ ความชื้น

๔.๒ ดำเนินการส่งตัวอย่างกล้วยหอมทอง จากสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ ฯ จำนวน ๒ ตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาสารกำจัดศัตรูพืชตกค้าง / โลหะหนักปนเปื้อน / ปริมาณโปรตีน ในผลผลิตกล้วยหอมทอง โดยศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัย และห้องปฏิบัติการกลาง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๔.๓ ศึกษาการนำเศษซากวัสดุ/ผลผลิตตกเกรดสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันวิทยาลัยนวัตกรรมแห่งบึงกาฬ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ดร.วิสิทธิ์ มะณี ดำเนินการทดสอบ เรียนรู้ จัดทำเป็นงานวิจัยในการสร้างมูลค่าสินค้าพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ จากกล้วยหอมทองเป็น “น้ำกล้วยหอมทองพร้อมดื่ม” และต่อยอดวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการผลิตน้ำกล้วยหอมทองพร้อมดื่มเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น คุกกี้กล้วยหอมทอง ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕. พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม การตลาด และการประชาสัมพันธ์

๕.๑ พัฒนาจุดรวบรวมผลผลิตเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการตลาด โดยการสนับสนุนวัสดุที่ไม่ใช่ครุภัณฑ์ สำหรับจัดทำจุดรวบรวมผลผลิตกล้วยหอมทอง ณ ที่ทำการแปลงใหญ่กล้วยหอมทอง B.K.๗๗

๕.๒ ประชาสัมพันธ์สินค้าให้เป็นที่รู้จักสู่ผู้บริโภคโดยการจัดแสดงสินค้า ในงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ ณ โรงเรียนนาสวรรค์พิทยาคม อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

กิจกรรมย่อยที่ ๒ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง Young Smart Farmer ลำดับที่ ๑๗๔ นางสาวรัตน์ธยา คุณธรรม

๑. กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์สำหรับการทำระบบน้ำในแปลงสับปะรด จำนวนพื้นที่ ๑ ไร่ เพื่อให้มีปริมาณน้ำให้เพียงพอ ทำให้ได้ปริมาณผลผลิตสับปะรดเพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมย่อยที่ ๓ บริหารจัดการโครงการ

ติดตาม เก็บข้อมูล และประเมินผลการดำเนินโครงการของเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

- มีแปลงใหญ่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ๑ แปลง
- มี Young Smart Farmer ร่วมโครงการฯ ๑ ราย

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

- รายได้ของแปลงใหญ่ และ/หรือ Young Smart Farmer (YSF) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒ เท่า

โครงการ/กิจกรรม/งาน : ปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

กลุ่ม: ยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

งบประมาณ: ๒๑๖,๐๐๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

โครงการปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก เป็นโครงการตามนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ ภายใตยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแขงขัน และแผนแม่บทภายใตยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓ การเกษตร แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายให้ขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต ในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ได้กำหนดเป้าหมายการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ของข้าว จำนวน๖ ล้านไร่ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้วางเป้าหมายการดำเนินการปีละ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับมอบหมายให้ดำเนินการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒,๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ภายใน ๒๐ ปี ดังนั้นจึงกำหนดเป้าหมายการปรับเปลี่ยนปีละ ๑๑๕,๐๐๐ ไร่ ในพื้นที่ ๖๖ จังหวัด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) โดยขึ้นอยู่กับความสมัครใจของเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ภายใต้นโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) โดยเฉพาะพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากชนิดสินค้าเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีความเหมาะสม เกษตรกรได้รับผลตอบแทนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (๒๕๖๐ – ๒๕๖๖) กรมส่งเสริมการเกษตรสามารถขับเคลื่อนนโยบายและปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ และ N)ได้ จำนวน ๒๑,๖๙๒ ไร่ เนื่องจากเป็นการกำหนดแผนการขับเคลื่อนและการบริหารจากระดับบนลงล่าง ซึ่งไม่สอดคลองกับความต่องการของเกษตรกรและการบริหารจัดการงบประมาณของหน่วยงาน ไม่สอดคล้องกับฤดูกาลผลิตของเกษตรกร นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการประเมินผลโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ป ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ซึ่งมีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานร่วมดำเนินงาน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมประมง กรมหม่อนไหม กรมสงเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า ในด้านประสิทธิภาพ พื้นที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๑,๐๘๙,๙๔๙.๐๕ ไร่ จากเป้าหมาย ๑,๔๓๔,๕๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๘ และในด้านประสิทธิผลของการดำเนินงานโครงการพบว่า เกษตรกรยังคงปรับเปลี่ยนพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีการจำหน ายผลผลิต และมีตลาดรองรับ ส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมก่อนการปรับเปลี่ยน สำหรับเหตุผลที่เกษตรกรบางส่วนยังไม่ยอมปรับเปลี่ยนหรือยังกลับไปผลิตในรูปแบบเดิมสืบเนื่องมาจากเกษตรกรมีพื้นที่น้อยจึงต่องการคงพื้นที่ปลูกข้าวไว่บริโภค ไม่มีทุนในการซื้อปัจจัยการผลิตไม่มีแรงงานในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต เนื่องจากในการทำกิจกรรมเกษตรผสมผสาน เชน การปลูกพืชอายุสั้นต่องใชเวลาในการดูแลรักษามากกวาการปลูกข้าวและเกษตรกรมีอายุมาก ไม่มีแหล่งน้ำ บางรายยังไม่มั่นใจในการปรับพื้นที่ตามระบบอนุรักษดินและน้ำวาจะช่วยในการเพาะปลูกได้ทั้งหมด นอกจากนี้ การดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการผลิต

สินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ได้ปัจจัยการผลิตในช่วงปแรกของการปรับเปลี่ยน เกษตรกรบางรายไม่มีเงินทุนสำหรับดูแลรักษาในชวงกอน ให่ผลผลิต อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓ และ N) ได้ครบถ้วนตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำข้อเสนอโครงการปรับเพิ่มผลิตภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ในปี ๒๕๖๘ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนและวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ของเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช รวมถึงใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สภาพแวดล้อม ดิน น้ำ อากาศ การเพาะปลูก การตลาด ความรู้และทักษะทางการเงินของเกษตรกร สภาวะเศรษฐกิจในพื้นที่ ฯลฯ แล้วนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์หาพื้นที่ไม่เหมาะสมที่จะปรับเปลี่ยนและส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ในการพัฒนาการผลิตและการตลาด เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพ ทำให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรวางแผนการผลิตและทำการผลิตสินค้าเกษตรได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช และปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิตพืช

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ : พื้นที่อำเภอโซ่พิสัย และอำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ เป็นพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๔๐ ไร่ เกษตรกรเป้าหมายจำนวน ๑๖ ราย

๕) เป้าหมาย :

๕.๑ เป้าหมาย เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรตามหลักของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมโดยปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) เป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่

๕.๒ พื้นที่ดำเนินการในพื้นที่ ๒ อำเภอของจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ อำเภอโซ่พิสัย และอำเภอศรีวิไล เป็นพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๔๐ ไร่ เกษตรกรเป้าหมายจำนวน ๑๖ ราย

๖) ผลการดำเนินงาน :

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

ปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิตพืชไม่เหมาะสม (S๓, N) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามศักยภาพของพื้นที่ จำนวน ๔๐ ไร่

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่สามารถลดต้นทุนการผลิตหรือมีรายได้เพิ่มขึ้น

๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ :

การปรับเปลี่ยนสู่แปลงไม้ผลนั้นต้องการน้ำเป็นตัวแปรสำคัญซึ่งเกษตรกรหลายท่านยังไงไม่มีแหล่งน้ำสำรองภายในแปลงที่กำลังปรับเปลี่ยน

๘) แนวทางแก้ไขปัญหา :

ส่งเสริมการจัดการน้ำที่ดีโดยประยุกต์จากการให้น้ำพืชในฤดูแล้งในช่วงปีที่ ๑-๒ และมองหาหน่วยงานภาคีที่สามารถสนับสนุนการขุดบ่อน้ำให้กับเกษตรกร อาทิเช่น สถานีพัฒนาที่ดิน

๙) ภาพกิจกรรม

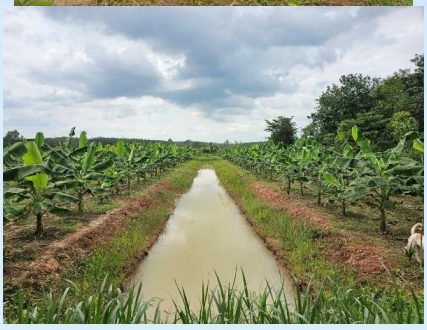

โครงการ : ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรม : ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

กลุ่ม: ยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

งบประมาณ: ๒๐,๓๐๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระราชอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอพระราชานุญาตจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ กราบบังคมทูลถวายและสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับโครงการไว้ในพระราชานุเคราะห์ และทรงพระราชทานพระราชานุญาตอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อไว้ในเครื่องหมายตราสัญลักษณ์โครงการ โดยเปิดให้บริการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ณ ตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี และได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

การให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นวิธีการดำเนินงานอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุกที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหา ให้ได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและครบถ้วน เช่น การวิเคราะห์ดิน การวินิจฉัย โรคพืช โรคสัตว์ โรคสัตว์น้ำ และการให้วัคซีนป้องกันโรค รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมความรู้การเกษตรเสริมเพิ่มเติมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะบูรณาการการทำงานระหว่าง นักวิชาการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน และน้ำ ฯลฯ พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการด้านต่าง ๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร โดยสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ถึงในระดับตำบล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้ารับบริการทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกด้านในคราวเดียวกัน

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริ และเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงการบริการทางการเกษตร และได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างครบวงจรในคราวเดียวกัน

๒.๓ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในการให้บริการและแก้ไขปัญหาทางการเกษตร

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ดำเนินการทั้งหมด จำนวน ๔ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๓ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘
ครั้งที่ ๔ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ : ดำเนินการในพื้นที่ ๔ อำเภอ ของจังหวัดบึงกาฬ

ครั้งที่ ๑ ณ ที่ว่าการอำเภอโซ่พิสัย อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ
ครั้งที่ ๒ ณ โรงเรียนบ้านนากั้ง ตำบลนากั้ง อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ
ครั้งที่ ๓ ณ โรงเรียนบ้านนาสะแบง ตำบลนาสะแบง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ
ครั้งที่ ๔ ณ โรงเรียนนาสวรรค์พิทยาคม ตำบลนาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ

๕) เป้าหมาย : เกษตรกรในพื้นที่ ๔ อำเภอ และพื้นที่ใกล้เคียง อำเภอละ ๑๐๐ คน รวม ๔๐๐ ราย

๖) ผลการดำเนินงาน :

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

๑. ดำเนินการจัดกิจกรรมครบจำนวน ๔ ครั้ง ตามแผนงาน (ไตรมาสละ ๑ ครั้ง) ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๘ อำเภอของจังหวัดบึงกาฬ โดยหมุนเวียนสถานที่จัดในเขตอำเภอต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรได้รับบริการอย่างทั่วถึง

๒. มีเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรมเฉลี่ย ๑๐๐ รายต่อครั้ง รวมทั้งสิ้น ๔๐๐ ราย

๓. มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมให้บริการจำนวน ๑๓ หน่วยงาน รวมถึงหน่วยงานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานด้านสาธารณสุข

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

เกษตรกรสามารถเข้ารับคำปรึกษาและแก้ไขปัญหาทางการเกษตรได้ตรงจุดในวันเดียว เช่น การวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงสูตรปุ๋ย การควบคุมโรคพืช การดูแลสัตว์เลี้ยง และการบริหารจัดการฟาร์ม ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำเกษตรในเชิงวิทยาศาสตร์มากขึ้น

๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ : ไม่มี

๘) แนวทางแก้ไขปัญหา : ไม่มี

๙) ภาพกิจกรรม

ลอนที่ในพระราชานุเคราะห์
าช ฯ สย มกุฎราชกุมาร
ฤษภาคม
บ้านน
อศรีวิไ

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

โครงการ : โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม: อารักขาพืช

งบประมาณ: ๗๘,๘๐๐ บาท

๑) หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

ในปัจจุบันประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง กรุงเทพและปริมณฑลได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปีโดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่งทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตรซึ่งการเผาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมากรวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรงกล่าวคือทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็นรัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตรและมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อการบริหารจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาสร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผารวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไปประเทศไทยมีพื้นที่เขตเกษตรกรรม ๑๕๓,๑๘๔,๕๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๔๗.๗๗ ของพื้นที่ประเทศไทยเพื่อรองรับเกษตรกรจำนวน ๕.๘ ล้านครัวเรือนมีการผลิตพืชผลทางการเกษตรกว่า๒๐๐ ชนิดเกิดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลายประเภท เช่น ฟางข้าวใบไม้เปลือกผลไม้เปลือกถั่วแกลบและซังข้าวโพดวัสดุเหล่านี้มีปริมาณมากและเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปีมีปริมาณวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรประมาณ๘๐ ล้านตันคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท(สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๕). ข้อมูลสถิติการเกษตร) เกษตรกรและชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ จึงไม่มีการวางแผนในการจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกษตรกรมักเผาเศษวัสดุในพื้นที่เพื่อทำการเกษตรฤดูถัดไปหรือทิ้งไม่นำมาใช้ประโยชน์ซึ่งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมีปริมาณมากและเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลายเกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรปลูกพืชใช้น้ำน้อย และนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าลดต้นทุนการผลิตสร้างเพิ่มรายได้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายในการบริหารจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมการบริหารจัดการพื้นที่ด้วยการปลูกพืชใช้น้ำน้อย และการสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจะเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนดังนี้

<u>ด้านเศรษฐกิจ</u>

การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจะช่วยสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและชุมชน เพิ่มโอกาสในการจ้างงาน และลดการพึ่งพารายได้จากภาคเกษตรกรรมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ ช่วยลดต้นทุนการผลิตของภาคเกษตรกรรมและยกระดับคุณภาพชีวิต โดยการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาสร้างให้เกิดประโยชน์

อาทิ ประโยชน์ไถกลบทดแทนการเผาคิดมูลค่า N ๖.๙ กก./ไร่คิดเป็นมูลค่า ๗๙ บาท/ไร่ P ๐.๘ กก./ไร่ คิดเป็นมูลค่า ๑๐ บาท/ไร่ K ๑๕.๖ กก./ไร่ คิดเป็นมูลค่า ๑๗๒ บาท/ไร่รวมลดต้นทุน๒๖๑บาท/ไร่ ผลิตปุ๋ยหมักราคาขาย๖บาท/กก. เลี้ยงสัตว์ฟางข้าวหมักลดต้นทุน๓.๘๓ บาท/กก.ถ่านอัดแท่งราคาขาย ๒๐ บาท/กก. เพาะเห็ดราคาขาย ๑๑๐ บาท/กก. ผลิตฟางอัดฟ่อนราคาขาย ๓๐ บาท/ก้อนผลิตวัสดุปลูกราคาขาย ๓-๑๐บาท/กก. ส่งจำหน่ายโรงไฟฟ้าชีวมวลราคาเฉลี่ย ๖๐๐ – ๑,๗๐๐ บาท/ตันตามชนิดของชีวมวล (มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม) ข้อมูลการรับซื้อเชื้อเพลิงชีวมวลประเภทต่างๆของโรงไฟฟ้าชีวมวลในประเทศไทยปี ๒๕๖๕ ทั้งสิ้น ๗๙ แห่ง* ประกอบด้วยภาคเหนือ ๑๗ แห่งภาคกลาง๒๒ แห่งภาคใต้๑๔ แห่งและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ๒๖ แห่งเมื่อแบ่งตามประเภทชีวมวลที่รับซื้อประกอบด้วยชีวมวลประเภทพืชเศรษฐกิจ ๖๖ แห่ง (ข้าวอ้อยข้าวโพดมันสำปะหลังมะพร้าวและปาล์ม) ชีวมวลประเภทไม้ ๔๕ แห่ง (ไม้ยางพารา ไม้ยูคาลิปตัส ไม้เบญจพรรณและไม้ชนิดอื่น ๆ) ชีวมวลอื่น ๆ ๗ แห่ง (ไม้ไผ่ใบไผ่หญ้าเนเปียร์รากไม้และน้ำกากส่า) (กองวิจัยค้นคว้าพลังงานกลุ่มชีวมวลโดยร.ท. ศักดิ์สิทธิ์รัตนปรีชาชัย) รวมถึงสามารถสร้างรายได้เสริมจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอาทิผลิตกระถางต้นไม้จากฟางข้าวจำหน่ายในตลาดชุมชนได้เฉลี่ย ๗๒๐ บาท/ครัวเรือน/ปี สำหรับในพื้นที่นาข้าว เมื่อนำฟางข้าวออกจากพื้นที่แล้ว เกษตรกรสามารถวางแผนการเพาะปลูกพืชใช้น้อยในฤดูแล้งช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนเมษายน สร้างรายได้เพิ่มแก่เกษตรกร ๑,๐๐๙ – ๓๔,๘๘๙ บาท/ไร่/ฤดูเพาะปลูกขึ้นกับชนิดพืช (ข้อมูลโครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกร ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖. กลุ่มส่งเสริมระบบการผลิตข้าว. สำนักเสริมและจัดการสินค้าเกษตร) อีกทั้งลดต้นทุนการผลิตในการบริหารจัดการน้ำเนื่องจากใช้น้ำน้อยกว่าปลูกข้าวและลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการทำนาปีเนื่องจากซากพืชใช้น้ำน้อยและไนโตรเจนจากพืชตระกูลถั่ว ตลอดจนเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจบางชนิดเช่น ถั่วเหลือง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u>

การทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตร ลดการเผาทิ้งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจะช่วยให้ลดปัญหามลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อมตัวอย่างเช่นการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรก่อให้เกิดก๊าซพิษเช่นซัลเฟอร์ไดออกไซด์ออกไซด์ของไนโตรเจนและฝุ่นละอองขนาดเล็กซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมตลอดจนการปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทนการทำนาปรังยังช่วยลดการขังน้ำในการทำนาปรัง ลดการปลดปล่อยก๊าซมีเทนสู่ชั้นบรรยากาศ ลดการปลดปล่อยไนตรัสออกไซด์จากการใส่ปุ๋ยเคมี

<u>ด้านสังคม</u>

การส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ และจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจะเกิดความร่วมมือและเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนกรมส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร ระบบการผลิต และการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ที่มีเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร มีความตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือเพื่อบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรด้วยการปลูกพืชใช้น้ำน้อย และจัดการวัสดุเหลือใช้ และผลพลอยได้จากการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพลดความสูญเสียและต้องทำลายทิ้งโดยเปล่าประโยชน์อาทิฟางข้าวตอซังข้าวใบอ้อยทะลายปาล์มกิ่งไม้ขุยมะพร้าวซังข้าวโพด เปลือกและกะลากาแฟผลไม้ที่ไม่ผ่านมาตรฐานหรือเศษเหลือจากการแปรรูปผลผลิตต่าง ๆโดยการบริหารจัดการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรกรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกร

และชุมชน เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกิจกรรมส่งเสริมการลดการเผาในพื้นที่การเกษตรและการบริหารจัดการพื้นที่ โดยเน้นให้เกษตรกรได้เรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมชุมชน ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่ การผลิตของครัวเรือน แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อการประเมินสภาพปัญหาต่าง ๆ ค้นหาศักยภาพพื้นที่ โดยกระบวนการเรียนรู้แบบเกษตรกรมีส่วนร่วม นำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรแบบองค์รวม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนในการกำหนดเป้าหมาย และร่วมมือขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของชุมชนได้

๒) วัตถุประสงค์ :

๒.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรด้วยการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

๓) ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

๔) สถานที่ดำเนินโครงการ : พื้นที่ ๘ อำเภอในจังหวัดบึงกาฬ

๕) เป้าหมาย :

<u>เป้าหมาย</u> : จำนวนทั้งสิ้น ๑๒๕ ราย ประกอบด้วย

๑. เกษตรกร หรือ SF/YSF หรือเครือข่ายแปลงใหญ่ หรือ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

<u>คุณสมบัติ</u> เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

๑. เป็นเกษตรกรทำการเกษตรโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่เผา ใช้ปุ๋ยเคมีสารเคมีอย่างเหมาะสม เป็นต้น และขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร

หมายเหตุ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องดำเนินกิจกรรมที่ไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมโครงการอื่น ๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตร

๖) ผลการดำเนินงาน :

๖.๑) ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๒๕ ราย

๖.๒) ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

(๑) ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสร้างรายได้จากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตร ร้อยละ ๖๐

(๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถบริหารจัดการพื้นที่ปลูกพืชใช้น้ำน้อยได้

๗) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ : ไม่มี

๘) แนวทางแก้ไขปัญหา : ไม่มี

๙) ภาพกิจกรรม

สำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬ

ชื่องาน/กิจกรรม : โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับมาตรฐานการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตร กิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวในบ่อดินเพื่อยกระดับอาชีพและรายได้

รายละเอียดงานพอสังเขป : ด้วยจังหวัดบึงกาฬมีเกษตรกรเลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน 7,183 ราย แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำที่ถูกต้องตามหลักวิชาการด้านการประมง รวมไปถึงมีกลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำ ประเภทปลาส้มโดยใช้ปลาตะเพียนขาว หรือแปรรูปด้านอื่น ๆ จากการสำรวจพบว่าวัตถุดิบที่ใช้ในการแปรรูป ไม่ว่าจะเป็น ปลาตะเพียนขาว หรือสัตว์น้ำอื่น ๆ นำเข้ามาจากต่างพื้นที่ ดังนั้น จังหวัดบึงกาฬ จึงเห็นว่า โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวในบ่อดินเพื่อยกระดับอาชีพและรายได้ เป็นโครงการที่แก้ปัญหาของจังหวัดบึงกาฬในด้านการผลิตสัตว์น้ำประเภท ปลาตะเพียนขาว และสร้างโอกาสให้เกษตรกรบุคคลที่สนใจ สร้างความเข็มแข็งในด้านอาชีพอีกอาชีพหนึ่ง คือ อาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำ อาจเป็นอาชีพเสริม หรือเป็นอาชีพหลักของครอบครัวของเกษตรกร รวมทั้งพัฒนาแปรรูปปลาตะเพียนเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สร้างรายได้ต่อไป

ผลสำเร็จของโครงการฯ

เกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเลี้ยงและแปรรูปปลาตะเพียนขาว จำนวน 240 ราย มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 92.75 ความพึงพอใจร้อยละ 92.33 ได้รับปัจจัยการผลิตเพื่อใช้ในการเลี้ยงปลาตะเพียน ประกอบด้วยพันธุ์ปลาตะเพียน จำนวน 2,000 ตัว อาหารสัตว์น้ำ จำนวน 90 กก. และมูลไก่แห้ง เพื่อสร้างอาหารธรรมชาติ จากการติดตาม พบว่า ปลาตะเพียนมีน้ำหนักเฉลี่ย 32 กรัม/ตัว ความยาว 8.30 เซนติเมตร เมื่อเลี้ยงครบรอบการจับ คาดว่าจะได้ผลผลิต ประมาณ 137.50 กก. ราคาจำหน่าย 65 บาท คิดเป็นรายได้ 8,937.50 บาท/ราย ในอนาคตเกษตรกรสามารถยกระดับการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวเพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านการประมง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการฯ

การส่งเสริมและผลักดันเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรมีความตั้งใจในการพัฒนาและยกระดับการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวให้ได้รับการรับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาสู่การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้ง สร้างความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมบูรณาการในการพัฒนาเกษตรกรในทักษะด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อเป็นการต่อยอดให้เกิดความยั่งยืนในอาชีพและรายได้ของเกษตรกรในระยะยาว

ภูสมสาย
062-1249030

โครงการ : โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ)

ภาคการประมงมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ตามบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๕ กำหนดให้กรมประมงดำเนินการช่วยเหลือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำภายในที่จับสัตว์น้ำในเขตประมงน้ำจืด หรือเขตทะเลและชายฝั่ง ให้กรมประมงดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมประมงประกาศกำหนด ปัจจุบันกรมประมงได้ขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำนวน ๓,๑๘๙ องค์กร โดยกรมประมงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนประมง ให้เกิดการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งและชาวประมงสามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืนต่อไป

ปัจจุบันสำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬได้ขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำนวน ๔๙ องค์กร เพื่อขับเคลื่อนบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นให้ดำเนินกิจกรรมด้านการประมง มีการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม การแปรรูปสัตว์น้ำ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าประมง และส่งเสริมด้านการตลาดเพื่อจำหน่ายสินค้ารวมถึงพัฒนาต่อยอดกิจกรรมจากอาชีพการประมงให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นเกิดจากความมั่นคง ในการประกอบอาชีพประมง ชุมชนเข็มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อให้สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการประกอบอาชีพประมง

๒. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน รวมถึงการดำเนินการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

สำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬ ได้รับงบประมาณสนับสนุนตามแผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า โครงการสร้างความเข็มแข็งกลุ่มผลิตด้านประมง กิจกรรมหลักสร้างความเข็มแข็งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น กิจกรรมย่อยสร้างความเข็มแข็งกลุ่มผลิตด้านประมง จำนวน ๒ องค์กร งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท (งบเงินอุดหนุน) ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

๑. ประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ แนวทางการจัดทำโครงการ/กิจกรรมพร้อมแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ (งบเงินอุดหนุน) และระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายตามความต้องการขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น พร้อมตั้งกฎกติกา ระเบียบต่างๆ และจัดตั้งคณะกรรมการตรวจรับวัสดุอุปกรณ์ ผู้เก็บเอกสารการจัดซื้อ/จัดจ้าง และอื่นๆ

๒. โอนเงินเข้าบัญชีขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยดำเนินงานเบิกจ่ายในรูปแบบคณะกรรมการฯ สามารถจัดซื้อ จัดหา วัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต เพื่อดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ

๓. การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลผลผลิตและรายได้ของตัวแทนสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นก่อนและหลังการดำเนินโครงการฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๔. ติดตามการดำเนินโครงการฯ พร้อมสรุปจัดทำรูปเล่ม

ผลการดำเนินงานโครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง
(กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
สำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬ เป้าหมาย ๒ กลุ่ม งบประมาณเงินอุดหนุนรวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ลำดับ	รายชื่อองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น	สมาชิก (คน)	กิจกรรม	งบประมาณได้รับอนุมัติ กิจกรรมย่อย (บาท)	งบประมาณได้รับจัดสรร (บาท)	คงเหลือ (บาท)	ชุมชนร่วมสนับสนุน (บาท)	วันที่โอนเงิน
๑.	กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำบ้านคำบอนใหม่	๑๔	**กิจกรรมเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ** ๑. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ๒. ปัจจัยการแปรรูปสัตว์น้ำ ๓. ป้ายโครงการ	๑๐๐,๐๐๐ ๕๔,๒๐๐ ๔๓,๓๐๐ ๒,๕๐๐	๑๐๐,๐๐๐	-	-	๓ ธ.ค. ๖๗ (๑๐๐,๐๐๐)
๒.	กลุ่มบริหารจัดการและอนุรักษ์สัตว์น้ำห้วยทรายฝายบ้าน	๒๔	**กิจกรรมเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ** ๑. ปรับปรุงบ่ออนุบาลลูกปลา ๒. ชุดเพาะพันธุ์สัตว์น้ำเคลื่อนที่ ๓. อุปกรณ์เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ๔. กระชังพ่อ – แม่พันธุ์ และกระชังลูกปลา ๕. ป้ายโครงการ	๑๐๐,๐๐๐ ๑๐,๗๕๐ ,๔๗๐๐๐ ๑,๗๕๐ ๓๘,๐๐๐ ๒,๕๐๐	๑๐๐,๐๐๐	-	-	๓ ธ.ค. ๖๗ (๑๐๐,๐๐๐)
รวม				๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐			

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพการประมงอย่างยั่งยืน

๒. ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นทำให้ชาวประมงสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๕

๓. เกิดการมีส่วนร่วม และเป็นการสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำบ้านคำบอนใหม่ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

กลุ่มบริหารจัดการและอนุรักษ์สัตว์น้ำห้วยทรายฝายบ้าน อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ

กิจกรรม : ขยายผลโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่)

รายละเอียดงานพอสังเขป : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขยายผลโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่) โดยกำหนดเป้าหมายเป็นครู นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน ๒๐๐ คน จากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๕ โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓ โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. นักเรียนมีความรู้และมีทักษะทางอาชีพการเกษตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองและนำไปพัฒนาท้องถิ่นได้

๓. ลดระดับความรุนแรงของปัญหาทางโภชนาการและโรคติดต่อของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

๔. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร และสามารถขยายผลสู่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน และวิธีดำเนินการประกอบไปด้วย ๕ กิจกรรม คือ

๑. กิจกรรมประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ

๒. กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการเลี้ยงไก่ไข่

๓. กิจกรรมศึกษาดูงาน

๔. กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕. กิจกรรมติดตามและให้คำแนะนำผู้เข้าร่วมโครงการ

ซึ่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ได้จัดประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการ วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ มีครูจากโรงเรียนเป้าหมายทั้ง ๘ โรงเรียนเข้าประชุม ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ได้หารือและกำหนดแผนการฝึกอบรม และศึกษาดูงานจำนวน ๒ แห่ง ในจังหวัดสกลนคร และได้ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ให้แก่ครู นักเรียนและผู้ปกครอง เสร็จเรียบร้อยทั้ง ๘ โรงเรียน รวมจำนวน ๒๐๐ คนระหว่างวันที่ ๔ – ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ และวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ได้นำคณะศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร และฟาร์มไก่ไข่แบบปล่อยอิสระ ณ ศูนย์เครือข่ายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์รถนำขบวนพร้อมเจ้าหน้าที่จากด่านกักกันสัตว์หนองคายในการนำขบวนรถทัวร์ศึกษาดูงานเพื่อความสะดวกและความปลอดภัยในการจราจร พร้อมนี้ได้สนับสนุนโดยส่งมอบปัจจัยการผลิตเสร็จเรียบร้อย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
Puparn Royal Development Study Centre

สนับสนุนปัจจัยการผลิต/ติดตามและให้คำแนะนำ

งาน/กิจกรรมที่ : โครงการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้กับประชาชนจังหวัดบึงกาฬ

ชื่องาน/กิจกรรม : การออกหน่วยบริการด้านปศุสัตว์

รายละเอียดงานพอสังเขป : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ให้ความร่วมมือกับจังหวัดบึงกาฬในการออกหน่วยบริการด้านปศุสัตว์ (ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว รักษาสัตว์ป่วย มอบเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสัตว์) ทุกครั้งที่จังหวัดบึงกาฬมีการดำเนินโครงการโครงการ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้กับประชาชนจังหวัดบึงกาฬ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

นโยบาย : การทำสงครามสินค้าเกษตรเถื่อน โดยปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย

โครงการ : การดำเนินการตรวจสอบห้องเย็น และสถานที่จำหน่ายอาหาร (Food Service) ตามนโยบายของรัฐบาล

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตรสานต่อนโยบายการทำสงครามสินค้าเกษตรเถื่อน โดยการปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย

วัตถุประสงค์ :

เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ผิดกฎหมายตามนโยบายของรัฐบาล กรมปศุสัตว์จึงได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ดำเนินการตรวจสอบห้องเย็น และสถานที่จำหน่ายอาหาร (Food Service) ตามนโยบายการขับเคลื่อนของกรมปศุสัตว์ (DLD Co – Ordinator : DLD – C) และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๒๙ มกราคม - ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ สำนักงานประมงจังหวัดบึงกาฬ ด่านตรวจพืชบึงกาฬ ด่านกักกันสัตว์หนองคาย และหน่วยงานระดับอำเภอดำเนินการตรวจสอบห้องเย็น และสถานที่จำหน่ายอาหาร (Food Service) ในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ ตามเป้าหมายจำนวน ๑๙ แห่ง ผลการดำเนินงานไม่พบสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย และไม่พบการกระทำผิดกฎหมายของผู้ประกอบการ

ประโยชน์ที่ได้รับ :

เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬไม่ได้รับผลกระทบจากการขายสินค้า และผู้บริโภคสินค้าเกิดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของสินค้า และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

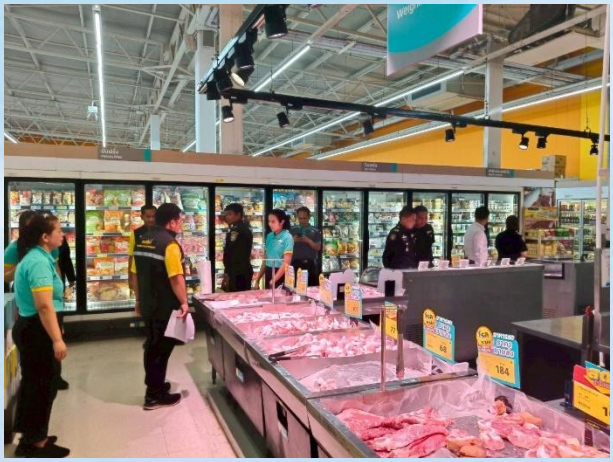

โครงการ : โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้ง**ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)** ขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนที่เกิดจากปัญหาชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดนเน้นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตสินค้าที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

กรมปศุสัตว์ จึงได้จัดตั้งศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ : ศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) เพื่อให้เป็นเครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขยายเป็นเครือข่ายในการให้ความรู้และให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านปศุสัตว์

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดผลผลิตด้านปศุสัตว์ในชุมชนแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒. เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ในชุมชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

๑. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ ศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) ระดับอำเภอ

๒. กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรผ่าน ศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์)

๓. กิจกรรมสนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์)

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๘๐ ราย

๒. มีศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) ที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชนอำเภอละ ๑ ศูนย์

๓. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายความรู้จากศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยมีศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์) เป็นต้นแบบที่ผ่านกระบวนการปฏิบัติจริงแล้ว

การฝึกอบรมเกษตรกร

การฝึกอบรมเกษตรกร

การฝึกอบรมเกษตรกร

การฝึกอบรมเกษตรกร

การฝึกอบรมเกษตรกร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

๒. โครงการ : โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ต้องการให้มีการพัฒนาเกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้เป็นเจ้าหน้าที่ปราดเปรื่อง (Smart Officer) ซึ่งเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หมายถึงผู้ที่มีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่ มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ มีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร และมีความรักเกษตรกรเหมือนญาติ ส่วนเจ้าหน้าที่ปราดเปรื่อง (Smart Officer) หมายถึง ผู้ที่มีความรอบรู้ทางวิชาการและนโยบาย มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยเหลือเกษตรกร มีการสร้างความเข้มแข็ง แก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร มีการมุ่งนำเกษตรกรสู่ Green Economy และ Zero waste agriculture และมีความภาคภูมิในใจองค์กรและความเป็นข้าราชการ

การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องของกรมปศุสัตว์ กำหนดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะ ให้แก่เกษตรกรเป้าหมายด้วยวิธีการจัดหลักสูตร การประชุม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิด บรรยาย การสาธิต การศึกษาดูงาน หรือวิธีการอื่นๆ ตลอดจนการเรียนรู้จากเกษตรกรผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านปศุสัตว์ เช่น เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ปราชญ์เกษตร เกษตรกรดีเด่นระดับเขต/จังหวัด เจ้าของศูนย์ ศพก. ผู้จัดการฟาร์มแปลงใหญ่ วิทยากร อาจารย์จากสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย วิทยาลัย หรือ จากวิทยากรผู้มีความรู้แหล่งที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา ซึ่งมีสถานที่ ผลิตผล ผลิตภัณฑ์ หรือ ตัวอย่างที่จะสามารถทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ศึกษาดูงานได้ ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านปศุสัตว์แล้ว ยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจ และสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้นระหว่างกระบวนศึกษาดูงาน และการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งเป็นพลังด้านบวกในการพัฒนาตนเอง พัฒนาหมู่บ้าน ชุมชนของตนเองให้ประสบความสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer

๒. เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านปศุสัตว์ ให้แก่เกษตรกร Smart Farmer

๓. เพื่อพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ ที่สามารถเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์กับเกษตรกรด้วยกันได้ในระดับดี

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ - มีนาคม ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาเกษตรกรร่วมกับวิธีการศึกษาดูงานจากเกษตรกร ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านปศุสัตว์

๑. จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกร Smart Farmer เป้าหมาย

๒. พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะ ให้แก่เกษตรกร Smart Farmer เป้าหมาย ด้วยวิธีการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดสารสนเทศและเทคโนโลยีด้านการเลี้ยงปศุสัตว์การประชุม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิด บรรยาย การสาธิต การศึกษาดูงาน หรือวิธีการอื่นๆที่เหมาะสม

๓. ประสานงานและบูรณาการในการพัฒนาเกษตรกรเป้าหมาย เป็นวิทยากร จากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มหาวิทยาลัย วิทยาลัย เป็นต้น

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรเป้าหมาย เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ปัญหา สามารถพึ่งตนเองได้ และนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน เป็นต้น

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย หรือกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเกิดความรู้ต่อยอดในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ หรือ ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หรือ การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย เป็นต้น

กิจกรรมการพัฒนา Smart Farmer ต้นแบบ

๑. จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกร Smart Farmer เป้าหมายเพื่อเป็นเกษตรกรปราดเปรื่องต้นแบบ (Smart Farmer Model)

๒. พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะ ให้แก่เกษตรกร Smart Farmer เป้าหมายให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่องต้นแบบ (Smart Farmer Model) ด้วยวิธีการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดสารสนเทศและเทคโนโลยีด้านการเลี้ยงปศุสัตว์ การประชุม การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิด บรรยาย การสาธิต การศึกษาดูงาน หรือวิธีการอื่นๆที่เหมาะสม

๓. ประสานงานและบูรณาการในการพัฒนาเกษตรกรเป้าหมาย เป็นวิทยากร จากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มหาวิทยาลัย วิทยาลัย เป็นต้น

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรเป้าหมาย เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ปัญหา สามารถพึ่งตนเองได้ และนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน เป็นต้น

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย เกิดความรู้ต่อยอดในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ หรือ ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หรือ การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย เป็นต้น

๖. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ และให้มีความสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนเกษตรกรและผู้สนใจได้

กิจกรรมสร้างผู้นำเยาวชนเกษตรกรด้านปศุสัตว์ (Young Smart Farmer)

ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF ร่วมกับวิธีการศึกษาดูงานจากเกษตรกรผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านปศุสัตว์

ประโยชน์ที่ได้รับ :

กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กรมปศุสัตว์จะมีเกษตรกรปราดเปรื่อง ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ และสามารถประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมการพัฒนา Smart Farmer ต้นแบบ

กรมปศุสัตว์จะมี Smart Farmer ต้นแบบ ที่สามารถเป็นตัวอย่างการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมสร้างผู้นำยาวชนเกษตรกรด้านปศุสัตว์ (Young Smart Farmer)

เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) มีทักษะทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำด้านการปศุสัตว์ สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและปลอดภัย ต่อผู้บริโภค มีการบริหารจัดการผลผลิตและธุรกิจการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์

๓. โครงการ : โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร เริ่มแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ทรงทดลองทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ต่อมาทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการอื่นๆ รวม ๘ โครงการ และขยายพื้นที่ดำเนินงานไปยังสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ มีหน่วยงานร่วมดำเนินงานสนองพระราชดำริทั้งภาครัฐและเอกชน จึงทรงโปรดฯ ให้โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ (แผน กพด.) ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๓๕ - ๒๕๓๙ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙ ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ และฉบับที่ ๕ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๙

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างสมดุลในด้านพุทธิศึกษาจริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

๒. เพื่อขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ครอบครัวและชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน

๓. เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ ทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ สร้างความร่วมมือและเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

๑. คัดเลือกโรงเรียน เกษตรกร เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการสนับสนุน

๒. จัดเวที สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างเกษตรกร ชุมชน และโรงเรียน

๓. ฝึกอบรมให้ความรู้ เตรียมความพร้อมโรงเรือน วัสดุอุปกรณ์การเลี้ยง พันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์

๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมให้กับชุมชน โรงเรียน จัดการเลี้ยงดูสัตว์ และการป้องกันโรคระบาดสัตว์

๕. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การผลิตทางการเกษตร (แปลงเกษตรของโรงเรียนและชุมชน)

๖. สร้างกองทุนต่อเนื่อง จัดการผลผลิต รายงานประเมินผล ควบคุมการเงินโปร่งใส จัดการผลผลิตโดยเน้นสุขภาพอนามัยของนักเรียน

๗. ติดตาม ให้คำแนะนำ ประเมินผล และประชาสัมพันธ์

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. โรงเรียนสามารถผลิตอาหารโปรตีน เนื้อสัตว์ ไข่ เป็นอาหารกลางวัน

๒. โรงเรียนมีวัตถุดิบสำหรับประกอบอาหารให้นักเรียน และบริหารจัดการผลผลิตให้นักเรียนได้บริโภคอาหารที่เพียงพอ ต่อเนื่องตลอดปี และวันหยุดเรียนช่วงปิดเทอม จำหน่ายในชุมชนได้เงินเป็นทุนเพื่อเลี้ยงต่อเนื่อง นอกจากนี้ทางโรงเรียนมีการแปรรูปเป็นไข่เค็ม เพื่อถนอมอาหารไว้บริโภค หรือเพิ่มมูลค่าได้

๓. โรงเรียนมีเงินกองทุนลี้ยงสัตว์หมุนเวียน ดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องได้ และวางแผนการผลิตเนื้อสัตว์ให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

๔. นักเรียนได้รับความรู้วิถีการเกษตร ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สามารถเลี้ยงดูและรู้จักการป้องกันโรคระบาดสัตว์ สามารถนำกลับไปปฏิบัติที่บ้านได้ เป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อ หรือเป็นอาชีพต่อไปในอนาคตได้

๕. นักเรียน เด็กและเยาวชน นอกระบบการศึกษา ได้รับประทานอาหารที่เพียงพอ ครบถ้วน ช่วยลดอัตราการขาดสารอาหาร ส่งเสริมให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี แข็งแรง สมวัย มีพัฒนาการตามวัย

๖. ชุมชนรอบโรงเรียนได้รับการพัฒนา มีแหล่งอาหารเกิดอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคง ส่งเสริมให้เกิดการผลิตแบบปลอดภัยเกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและท้องถิ่น ให้สามารถพึ่งตนเอง พึ่งพากันในชุมชน และเป็นกำลังในการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน สร้างความมั่นคงทางอาหารของโรงเรียน และชุมชน

๔. โครงการ : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พันปีหลวง

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

ตามที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ พระราชทานพระราชดำริ และข้อปฏิบัติในการพัฒนาความเจริญและความสุขให้แก่ประเทศชาติและประชาชนมาหลายด้านหลายสิ่ง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปรารภว่า หากจะได้ศึกษาและน้อมนำพระราชดำริต่าง ๆ นี้มาปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและพอเพียงต่อสถานการณ์ ก็เชื่อแน่ว่าจะแก้ปัญหา และทำให้เกิดประโยชน์ ต่อส่วนรวม ประเทศชาติ และตนเอง ซึ่งจะนำพามาสู่ความสุขและความเจริญกับทุก ๆ คน

กรมปศุสัตว์น้อมนำศาสตร์พระราชา มาสืบสาน รักษา ต่อยอด ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพัฒนาการปศุสัตว์และเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชน ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ศาสตร์พระราชา และใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานรักษา ต่อยอด ในคุณภาพชีวิตประชาชน พัฒนาประเทศ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

๑. ศึกษาวิจัย ทดสอบสาธิต การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

๒. สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคง ในอาชีพอย่างยั่งยืน

๔. ส่งเสริมการสร้างทุนทางสังคมแก่เกษตรกร กลุ่มและชุมชนในโครงการการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ

๕. ติดตาม ให้คำแนะนำ ประเมินผล และประชาสัมพันธ์

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น

๒. เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาเกษตร และปศุสัตว์อย่างยั่งยืน

๕. โครงการ : โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลที่ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา ในพุทธศักราช ๒๕๔๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความปลื้มปิติ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สุดที่จะพรรณนา ทุกครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนพสกนิกร ในถิ่นทุรกันดาร โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก ด้วยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ความเป็นอยู่ของ พสกนิกรเหล่านั้นดีขึ้น พระราชกรณียกิจดังกล่าวเป็นความประทับใจแก่ปวงชนชาวไทยมาโดยตลอด ในวโรกาสดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็นควรจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง ความร่วมมือของงานวิจัย พัฒนา และงานบริการวิชาเกษตร ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการผลิตในรูปแบบการบูรณาการ ซึ่งเป็นกลไกของชุมชน ในการรณรงค์ฟื้นฟูเกษตรกร และแก้ไขปัญหาร่วมกัน ในรูปแบบกิจกรรมให้บริการเคลื่อนที่ และกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และการฝึกอบรม เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกราบบังคมทูล ขอ

พระราชทานพระราชานุญาต จัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ถวายและขอรับพระมหากรุณาธิคุณ ให้โครงการอยู่ในพระราชานุเคราะห์ ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

การจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นวิธีการดำเนินงานอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการ ทางวิชาการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บรรลุผลสำเร็จ ตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุก ที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหา ให้ได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและครบถ้วน เช่น การวิเคราะห์ดิน การวินิจฉัยโรคพืช โรคสัตว์ โรคสัตว์น้ำ และการใช้วัคซีนป้องกันโรค รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมความรู้การเกษตร เสริมเพิ่มเติมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะบูรณาการ การทำงานระหว่างนักวิชาการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน และน้ำ ฯลฯ พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการด้านต่างๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร โดยสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ถึงในระดับตำบล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้ารับบริการทางการเกษตรได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนทุกด้าน ในคราวเดียวกัน

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่พร้อมให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาทางการเกษตร โดยเน้นปัญหาเร่งด่วนที่เกิดในพื้นที่

๒. เพื่อให้เกษตรกรได้รับบริการ การเกษตรตามความต้องการ และความเหมาะสมของพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

๑. ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงาน ตามแบบสรุปผลการให้บริการในแต่ละครั้งให้ทราบ

๒. ให้พิจารณาอำเภอที่มีปัญหาด้านการเกษตรหลากหลาย ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และเป็นความต้องการของเกษตรกร โดยบูรณาการ และออกหน่วยให้บริการคลินิกเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาในระดับอำเภอ และให้พิจารณาจัดในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นอันดับแรก หากสถานที่ไม่เหมาะสมให้พิจารณาพื้นที่ใกล้เคียงแทน

๓. ให้เน้นประชาสัมพันธ์การจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ทุกช่องทาง ก่อนการจัดงานอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ และแจ้งให้ผู้นำชุมชนในพื้นที่ประชาสัมพันธ์งานให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ต้องบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้ารับบริการ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ฯ ในระบบ (https://clinickaset.doae.go.th/) ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ภายใน ๓๐ วันทำการ หลังจากวันให้บริการ

๕. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด รายงานกิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ในระบบ e-Operation กรมปศุสัตว์ (ทุกวันที่ ๑ - สิ้นเดือน ของทุกๆ เดือน)

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. เกษตรกรได้รับบริการคลินิกปศุสัตว์ ตรงตามความต้องการอย่างทั่วถึงและเบ็ดเสร็จในคราวเดียว

๒. เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเลี้ยงสัตว์ ได้รับบริการทางวิชาการ และคำแนะนำการป้องกันโรคระบาดสัตว์ และช่วยเพิ่มผลผลิตปศุสัตว์ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

งาน/กิจกรรมที่ : การเฝ้าระวังป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ในพื้นที่ชายแดนจังหวัดบึงกาฬ

ชื่องาน/กิจกรรม : การฉีดวัคซีนป้องกันโรคแอนแทรกซ์ ในพื้นที่เสี่ยงจังหวัดบึงกาฬ

รายละเอียดงานพอสังเขป : ตามที่มีรายงานการพบผู้ป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์ ซึ่งเป็นโรคติดต่อร้ายแรงจากสัตว์สู่คน ในพื้นที่อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร และผู้ป่วยรายดังกล่าวได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา และยังมีรายงานการพบผู้ป่วยยืนยันโรคแอนแทรกซ์เพิ่มขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งโรคดังกล่าวเป็นโรคติดต่อร้ายแรงจากสัตว์สู่คน โดยเฉพาะโค กระบือ แพะ แกะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬจึงได้ดำเนินการเฝ้าระวังโรคติดต่อดังกล่าวในพื้นที่เสี่ยง โดยเฉพาะแนวชายแดน พร้อมทั้งดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับสัตว์กลุ่มเสี่ยง ผลการดำเนินการไม่พบรายงานการเกิดโรคแอนแทรกซ์ทั้งในคนและสัตว์ในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ

ชื่องาน/กิจกรรม : โครงการสัตวแพทย์พระราชทานในพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จังหวัดบึงกาฬ

รายละเอียดงานพอสังเขป : สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยในความเป็นอยู่ของราษฎรเป็นอย่างมาก ทุกครั้งที่เสด็จทรงแปรพระราชฐานที่ประทับแรมในทุกภาคของประเทศ ทรงดูแลความเป็นอยู่ของราษฎรโดยมิได้ทรงเหน็ดเหนื่อย และพระราชทานความช่วยเหลือให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพของราษฎรเพื่อให้ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งประชาชนในชนบทส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ และในพื้นที่ห่างไกลมักประสบปัญหาด้านสุขภาพสัตว์ ขาดความรู้ และความเข้าใจในการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เกิดความสูญเสียและไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จึงมีพระราชดำริให้ดำเนินงานโครงการสัตวแพทย์พระราชทาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการตรวจรักษาพยาบาลสัตว์ให้แก่สัตว์เลี้ยงของเกษตรกรที่มีฐานะยากจนและอยู่ห่างไกลสถานบริการของภาครัฐเพื่อควบคุมป้องกันโรคระบาดทั้งจากโรคสัตว์สู่สัตว์และโรคจากสัตว์สู่คนมิให้เกิดการแพร่ระบาดในพื้นที่ข้างเคียงช่วยพัฒนาสุขภาพสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และเป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านปศุสัตว์เพื่อพัฒนาการให้บริการด้านสุขภาพสัตว์แก่เกษตรกรในพื้นที่

คณะกรรมการโครงการสัตวแพทย์พระราชทานในพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จังหวัดบึงกาฬ ได้จัดทำโครงการขึ้น โดยร่วมกับหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ สถาบันการศึกษาด้านสัตวแพทย์ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานถวายเพื่อสนองพระราชดำริ ให้บริการความช่วยเหลือด้านสุขภาพสัตว์ เพื่อสร้างความกินดีอยู่ดีแก่เกษตรกรผู้ยากจน ในงบปีประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดให้ดำเนินงาน ในพื้นที่อำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอศรีวิไลและอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ ในระหว่างวันที่ ๕ – ๘ มีนาคม ๒๕๖๘ เพื่อบริการด้านสุขภาพสัตว์ในพื้นที่ห่างไกลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บริการการรักษาพยาบาลสัตว์และฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลหรือได้รับบริการจากภาครัฐไม่ทั่วถึง
๒. เพื่อป้องกันโรคระบาดสัตว์ โรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน และพัฒนาสุขภาพสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง
๓. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการดูแลสุขภาพสัตว์และการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป
๔. เพื่อบูรณาการความร่วมมือของบุคลากรด้านวิชาชีพสัตวแพทย์และวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและระหว่างหน่วยงานด้านปศุสัตว์ ทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เป็นการพัฒนาการให้บริการสู่เกษตรกร

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ ดำเนินโครงการสัตวแพทย์พระราชทานในพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ระหว่างวันที่ ๕-๗ มีนาคม ๒๕๖๘ ซึ่งมีกิจกรรมด้านสัตว์เล็ก (สุนัขและแมว) ดำเนินการ ณ โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ กิจกรรมด้านสัตว์เคี้ยวเอื้องใหญ่/เล็ก (โค กระบือ/แพะ) ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอศรีวิไลและอำเภอโซ่พิสัย โดยสรุปผลการดำเนินงานดังนี้

กิจกรรมด้านสัตว์เล็ก (สุนัขและแมว)

- ผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓๒ ตัว เป็นสุนัข ๑๑๐ ตัว แมว ๑๒๒ ตัว

- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๒๘๐ ตัว

- ตรวจสุขภาพ รักษา ถ่ายพยาธิ จำนวน ๒๑๒ ตัว

กิจกรรมด้านสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่ (โคและกระบือ)

รวมสัตว์ได้รับบริการทั้งสิ้น ๑,๑๒๑ ตัว เป็นโคเนื้อ ๖๔๘ ตัว กระบือ ๔๗๓ ตัว

กิจกรรมด้านสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็ก (แพะเนื้อ)

- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย จำนวน ๑๙๒ ตัว

- กำจัดพยาธิภายใน จำนวน ๘๑ ตัว

- กำจัดพยาธิภายนอก จำนวน ๑๙๒ ตัว

- เก็บตัวอย่างเลือด เซรั่ม จำนวน ๖๙ ตัว

- เก็บอุจจาระ จำนวน ๗ ตัว

รวมจำนวนสัตว์ที่รับบริการ จำนวน ๒๗๓ ตัว

กิจกรรมอบรมเกษตรกร จำนวน ๖๓ ราย ๒ เรื่อง “โรคและการดูแลสุขภาพสัตว์ ในสัตว์เคี้ยวเอื้อง” และ “การทำอาหารผสมลดต้นทุนและการผลิตแร่ธาตุก้อนในโคและกระบือ”

กิจกรรมอบรมนักเรียน จำนวน ๕๐ ราย ๒ เรื่อง “โรคพิษสุนัขบ้า” และ “แนวทางการดูแลสวัสดิภาพสัตว์”

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมด้านสัตว์เล็ก (สุนัขและแมว)

- ผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๓๒ ตัว เป็นสุนัข ๑๑๐ ตัว แมว ๑๒๒ ตัว
- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๒๘๐ ตัว
- ตรวจสุขภาพ รักษา ถ่ายพยาธิ จำนวน ๒๑๒ ตัว

ผลการดำเนินกิจกรรมด้านสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่ (โคและกระบือ)

รวมสัตว์ได้รับบริการทั้งสิ้น ๑,๑๒๑ ตัว เป็นโคเนื้อ ๖๔๘ ตัว กระบือ ๔๗๓ ตัว

ผลการดำเนินกิจกรรมด้านสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดเล็ก (แพะเนื้อ)

- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย จำนวน ๑๙๒ ตัว
- กำจัดพยาธิภายใน จำนวน ๘๑ ตัว
- กำจัดพยาธิภายนอก จำนวน ๑๙๒ ตัว
- เก็บตัวอย่างเลือด เซรั่ม จำนวน ๖๙ ตัว
- เก็บอุจจาระ จำนวน ๗ ตัว

รวมจำนวนสัตว์ที่รับบริการ จำนวน ๒๗๓ ตัว

กิจกรรมอบรมเกษตรกร จำนวน ๖๓ ราย ๒ เรื่อง “โรคและการดูแลสุขภาพสัตว์ ในสัตว์เคี้ยวเอื้อง” และ “การทำอาหารผสมลดต้นทุนและการผลิตแร่ธาตุก้อนในโคและกระบือ”

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวบึงกาฬ

โครงการ : โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรม เกษตรทฤษฎีใหม่

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นระบบการเกษตรแบบผสมผสานที่มุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยมีการจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่ พื้นที่เก็บน้ำ พื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น และพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้าง ทั้งนี้สามารถปรับสัดส่วนพื้นที่ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้ทรัพยากรดินและน้ำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่นี้มาประยุกต์ใช้ในหลายโครงการ เช่น โครงการ “๕ ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง” และโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถฟื้นฟูอาชีพหลังสถานการณ์โควิด-๑๙ รวมถึงสร้างความมั่นคงด้านอาหารและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

ในปัจจุบัน ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัยของอาหารมากขึ้น ทำให้แนวโน้มตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเติบโตต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายด้านคุณภาพอาหารปลอดภัย (Food Safety) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาเกษตรกรรมไทยให้ก้าวสู่ความยั่งยืน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมให้เกษตรกรปรับตัวเข้าสู่ระบบเกษตรปลอดภัยอย่างครบวงจร

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่

๒. เพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

เกษตรกรโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ๕ อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ (อำเภอเมืองบึงกาฬ, อำเภอศรีวิไล, อำเภอพรเจริญ, อำเภอเซกา, อำเภอบึงโขงหลง) จำนวน ๑๖๔ ราย ได้รับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถพึ่งตนเอง

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. เกษตรกรได้เรียนรู้และน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่

๒. เกษตรกรได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ได้มาตรฐาน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการ : โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

ประเทศไทยมีการประกอบอาชีพการทำนาเป็นอาชีพหลักและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตข้าวของเกษตรกร ซึ่งข้าวมีความสำคัญต่อประเทศชาติในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงทางอาหาร

กรมการข้าวซึ่งมีภารกิจด้านการวิจัยและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ตลอดจนช่องทางการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผ่านการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าว การใช้เทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมกับการผลิต ยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานมีความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเป็นการสร้างมูลค่า และคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต โดยส่งเสริมในรูปแบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ ให้วางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

วัตถุประสงค์ :

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มทำการผลิตข้าวแบบนาแปลงใหญ่ เพื่อเพิ่มศักยภาพการปลูกข้าวตามชนิดพันธุ์ที่เหมาะสมกับระบบนิเวศน์และพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

สนับสนุนปัจจัยการผลิต (เมล็ดพันธุ์ข้าว) ให้แก่เกษตรกรในโครงการฯ จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มเกษตรกรมีการวางแผนการผลิตร่วมกัน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยการผลิต และเพิ่มผลผลิตต่อไร่ รวมทั้งการจัดการคุณภาพ และการตลาดครบวงจร

ประโยชน์ที่ได้รับ :

กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวคุณภาพสามารถผลิตข้าวเปลือกคุณภาพดีและลดต้นทุนการผลิตได้ รวมถึงสร้างชุมชนชาวนาที่มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนชาวนาอื่น ๆ ได้ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่ตามระบบนิเวศน์การผลิตได้เหมาะสมตามชนิดพันธุ์ และสามารถเชื่อมโยงตลาดได้

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการ : โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการหลวง

กิจกรรม : โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : โครงการ “เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน” สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จพระราชดำเนินร่วมกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ชนบทและท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกลทั่วทุกภาคของประเทศไทย ทรงพบว่ามีราษฎร อีกเป็นจำนวนมากที่ยังอยู่ในภาวะยากลำบาก โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับโอกาสในการศึกษาพัฒนาเท่าเทียมกันทุกคน ทำให้มีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือราษฎรเหล่านั้นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ พระองค์จึงทรงเริ่มงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียน แล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวัน เพื่อให้นักเรียนมีอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการบริโภคตลอดปีการศึกษา โดยใช้ผลผลิตการเกษตร ที่ผลิตขึ้นภายในโรงเรียนมาประกอบอาหาร การดำเนินงานของโครงการนี้นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันแล้ว ยังทำให้เด็กนักเรียนได้รับความรู้ด้านโภชนาการและด้านการเกษตรสมัยใหม่ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพได้ต่อไป

การส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้และสัมผัสประสบการณ์การทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักของคนไทย จัดการศึกษาโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกปลูกข้าวด้วยตนเอง เรียนรู้ขั้นพื้นฐานในการผลิตข้าวเองจะทำให้นักเรียนสามารถพึ่งตนเองด้านอาหารได้ในระดับหนึ่ง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กในพื้นที่ชนบทที่อยู่ห่างไกลในถิ่นทุรกันดารเส้นทางคมนาคม ไม่สะดวก การติดต่อประสานงานในพื้นที่ระหว่างอำเภอและจังหวัดเป็นไปด้วยความยากลำบาก ส่งผลให้เด็กขาดอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนองค์ความรู้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละช่วงวัย ทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาด้านการศึกษา และคุณภาพชีวิตที่ไม่เท่าเทียมกับโรงเรียนในชุมชนเมือง เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของเด็กให้มีความเหมาะสม มีการสืบสานอนุรักษ์ข้าวไทยรวมถึงสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรมีการส่งเสริมให้เกิดศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กในโรงเรียน และชุมชน และเสริมสร้างการดำรงชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฝึกทักษะด้านอาชีพตามวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างรายได้ ตลอดจนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อนักเรียน ครู บุคลากรของโรงเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ได้เรียนรู้และศึกษาจนสามารถขยายผลสู่ชุมชนให้มีการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ :

๑. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เรื่องข้าวเพื่อพัฒนาเด็กในโรงเรียน
๒. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องข้าวจากโรงเรียนสู่ชุมชน
๓. เพื่อสืบสานอนุรักษ์ข้าวไทย รวมถึงสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. เพื่อเสริมสร้างการดำรงชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. ฝึกทักษะด้านอาชีพตามวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างรายได้

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

มีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว จำนวน ๔ โรงเรียนและจัดทำแปลงเรียนรู้และสาธิตการผลิตข้าวผลิตข้าวในวงท่อ จำนวน ๓ โรงเรียน ๑) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาแวง ๒)โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคำชมภู ๓) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไทยเสรี และผลิตข้าวในแปลงนา จำนวน ๑ โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองตะไก้ มีการดูแลแปลงบำรุงรักษาแปลงเรียนรู้ปลูกข้าวทุกขั้นตอนตามวิธีการปลูกข้าวที่ดี เพื่อศึกษาระยะการเจริญเติบโตของต้นข้าวและระบบนิเวศน์ในนาข้าว รวมถึงจัดทำข่าวสารประชาสัมพันธ์ส่งให้โรงเรียน ด้านเทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่และเตือนภัยโรคข้าว และการระบาดศัตรูข้าวในแต่ละช่วงอายุ

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. ศูนย์เรียนรู้เรื่องข้าวในโรงเรียนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนและชุมชนได้

๒. นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีความรู้ ทักษะการปลูกข้าวจากการศึกษาดูงานในแปลงเรียนรู้และสาธิตการผลิตข้าว

๓. สามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เกษตรกร และราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยเกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติในที่ดิน ของตนเองได้

๔. สืบสานวัฒนธรรมและสร้างความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่เด็กนักเรียนได้

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการ : โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการหลวง

กิจกรรม : โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านห้วยหินลาด

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ มาทรงเยี่ยมราษฎรบ้านห้วยหินลาด อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ทรงได้รับทราบถึงความยากจน ของราษฎรขาดแคลนที่ดินทำกิน และว่างงานเป็นจำนวนมากต้องเร่ร่อนไปรับจ้างหางานในต่างถิ่นรายได้ไม่แน่นอนราษฎรได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือของงานทำ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงช่วยเหลือราษฎรโดยทรงรับเข้าเป็นสมาชิกในโครงการส่งเสริมศิลปาชีพได้จำนวนหนึ่ง ส่วนที่เหลือมีความถนัด ในการประกอบอาชีพการเกษตรและปศุสัตว์ จึงมีพระราชดำริให้จัดหาพื้นที่เพื่อจัดตั้งทำฟาร์มตัวอย่างฯ ช่วยเหลือราษฎรขึ้น โดยได้จัดหาที่ดินสาธารณะประโยชน์ได้จำนวน ๓๐ ไร่ และสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อให้นำไปจัดซื้อที่ดิน จำนวน ๖๐ ไร่ รวมเป็น ๙๐ ไร่ สำหรับจัดทำฟาร์มตัวอย่างนี้ขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนา และส่งเสริมสำนักพระราชวัง เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่และควบคุมการปฏิบัติงานภายในโครงการ

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวบึงกาฬ ได้รับทราบข้อมูลจากจังหวัดบึงกาฬ ในกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ของฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านห้วยหินลาด โดยมีพื้นที่แปลงนาอยู่ในพื้นที่โครงการจำนวน ๑๘ ไร่ จึงเห็นควรเสนอโครงการ แปลงนาสาธิตเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแหล่งเรียนรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และให้เป็นแปลงต้นแบบ ให้ประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมกิจกรรมและนำแบบอย่างไปปฏิบัติใช้ในแปลงนาของตนเอง ตามแนวทางพระราชดำริต่อไป

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรและราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับการทำการเกษตรอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติในที่ดินของตนเอง

๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ร่วมโครงการรู้จักการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี การคัดและเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองและยังช่วยลดต้นทุนในการผลิต

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว และปุ๋ยเคมี เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี และให้คำแนะนำขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว สุ่มเก็บตัวอย่างเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อนำมาตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว เกษตรกรในพื้นที่สามารถเข้ามาศึกษาดูงานเกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. เกษตรกรได้เรียนรู้กระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เพื่อนำไปปฏิบัติได้

๒. เกษตรกรได้เรียนรู้การทำนาอย่างถูกวิธี และสามารถลดต้นทุนการผลิต รวมถึงนำความรู้ไปปฏิบัติเองได้

๓. สืบสานประเพณีการทำนาข้าวสู่เยาวชนคนรุ่นหลัง หรือผู้ที่เข้าเยี่ยมชมโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านห้วยหินลาด ตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง บึงกาฬ

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ชื่อโครงการ : โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน

หลักการและเหตุผล

ศูนย์ข้าวชุมชนเป็นองค์กรชาวนาที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนการจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา มีบทบาทหน้าที่ในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีในชุมชน เป็นศูนย์เรียนรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาข้าวของชุมชน โดยปัจจุบันได้มีศูนย์ข้าวชุมชนขึ้นทะเบียนกับกรมการข้าว ๔,๖๓๑ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) ในพื้นที่ ๗๕ จังหวัด

ศูนย์ข้าวชุมชนดังกล่าว ที่มีการจัดตั้งไว้แล้วนั้นยังคงมีการดำเนินงานกิจกรรมต่อเนื่องในลักษณะการบริหารจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม โดยชาวนาเพื่อชาวนา ภายใต้การกำกับดูแลโดยกรมการข้าว ซึ่งได้วางระบบร่วมกับผู้แทนของศูนย์ข้าวชุมชน โดยจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารศูนย์ข้าวชุมชนในทุกระดับ และมีการสร้างเครือข่ายในรูปแบบของคณะกรรมการ ได้แก่ ระดับศูนย์ จังหวัด เขต และประเทศ จึงกล่าวได้ว่าศูนย์ข้าวชุมชนเป็นตัวแทนของชาวนาทั้งประเทศได้อย่างแท้จริง แต่เนื่องจากในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ข้าวชุมชนที่ผ่านมา ยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการไม่ต่อเนื่อง การขาดเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี อีกทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นพี่เลี้ยงในระดับพื้นที่มีจำนวนไม่เพียงพอ จึงส่งผลให้ศูนย์ข้าวชุมชนที่จัดตั้งแล้วขาดความเข้มแข็ง ไม่สามารถดำเนินงานกิจกรรมต่างๆได้ ของศูนย์ข้าวชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว เพื่อให้ศูนย์ข้าวชุมชนสามารถเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เพียงพอ ต่อความต้องการของชาวนาในชุมชนและของประเทศ ตลอดจนการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างเป็นระบบมากขึ้น รวมทั้งผลักดันให้ศูนย์ข้าวชุมชนเข้ามาร่วมการดำเนินงานในเชิงนโยบาย ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในระดับพื้นที่มากขึ้น และมีความสอดคล้องกับการพัฒนาตามแผนพัฒนาเกษตรกรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถให้เกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

๒. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินการ (โดยย่อ)

ศูนย์ข้าวชุมชนที่ขึ้นทะเบียนกับกรมการข้าว ในจังหวัดบึงกาฬรวมทั้งสิ้น ๖๔ ศูนย์ ได้รับสนับสนุนโครงการฯ ในปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑๖ ศูนย์ และศูนย์ติดตาม จำนวน ๔๘ ศูนย์

มีการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้กับศูนย์ข้าวชุมชน ที่ได้การสนับสนุนในปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑๖ ศูนย์ รวมทั้งหมด ๓๕ ตัน เพื่อผลิตกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ข้าวชุมชนในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี มีการตรวจรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวพร้อมทั้งสนับสนุนกระสอบพลาสติกสานให้กับศูนย์ข้าวชุมชนที่เข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๖ ศูนย์ ๔,๘๐๐ ใบ

การประชุมหน่วยงานภาคีร่วมกับประธานศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อเชื่องโยงเครือข่ายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานและศูนย์ข้าวชุมชนภายในจังหวัด

ส่งเสริมศูนย์ข้าวชุมชนด้านการควบคุมคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรโดยการอบรมหลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับเมล็ดพันธุ์ข้าว (GAP Seed) และอบรมหลักสูตรการบริหารจัดการตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวเบื้องต้น

การส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรด้านข้าวให้มีผลงานดีเด่น สร้างขวัญกำลังใจในการสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมด้านอาชีพการทำนาและการผลิตข้าวอย่างมีคุณภาพ โดยการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๙

ส่งเสริม อนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมการผลิตข้าวและวิถีชาวนา โดยส่งเสริมวัฒนธรรมข้าวในโรงเรียน กิจกรรมปลูกข้าวปลูกใจ เด็กไทยรักข้าว ณ โรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม ตำบลศรีสำราญ อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อถ่ายทอดความรู้เรื่องข้าว วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าวและชาวนา

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ศูนย์ข้าวชุมชนสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี โดยนำไปจำหน่ายและกระจายในชุมชน ทำให้มีรายได้จากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์

๒. ชุมชนมีเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีสำหรับเพาะปลูก ทำให้ได้ผลผลิต ปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น

๓. ศูนย์ข้าวชุมชนได้เพิ่มทักษะและเตรียมความพร้อมด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีตามมาตรฐานGAP Seed และระบบตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าว

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

โครงการ : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : เกษตรกรที่ได้รับจัดที่ดินมักเผชิญปัญหาทุน ความรู้การตลาด และการรวมกลุ่ม จึงต้องมีการส่งเสริมร่วมกับสหกรณ์ให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : ๑. เพิ่มรายได้เกษตรกร
๒. สร้างกลไกรวมกลุ่มเป็นสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์
๓. พัฒนาระบบตลาดและการแปรรูป
๔. ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

๑. มีการจัดตั้งและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ คทช. เพื่อให้เกษตรกรมีระบบบริหารจัดการที่ดินและการผลิตร่วมกัน
๒. เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิ์เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านอาชีพเกษตรกรรมและการจัดการกลุ่ม
๓. มีการส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำและแหล่งผลิต
๔. เชื่อมโยงการผลิตกับตลาดในระดับชุมชนและจังหวัด
๕. มีการติดตามประเมินผลเพื่อรักษาสิทธิ์และพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. เกษตรกรมีที่ดินทำกินอย่างมั่นคง และลดการบุกรุกพื้นที่ของรัฐ
๒. เกิดการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ ทำให้มีพลังในการต่อรองและเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น
๓. รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นจากการทำเกษตรเชิงเศรษฐกิจและเชื่อมโยงตลาด
๔. พื้นที่มีการพัฒนาเป็นระบบมากขึ้น เช่น ระบบน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งเรียนรู้ชุมชน
๕. สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและลดความเหลื่อมล้ำด้านที่ดิน

๖. ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ชื่องาน/กิจกรรม : ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ในสถาบันเกษตรกร

รายละเอียดงานพอสังเขป : ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ ดำเนินการเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิต การจัดหาปัจจัยการผลิต ปัจจัยการตลาด การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร

๑. สำรวจและคัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มให้เป็นแปลงใหญ่
๒. จัดอบรมความรู้ /ถ่ายทอดเทคโนโลยี
๓. จัดซื้อ/ส่งเสริมเครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๔. จัดตั้งต้นแบบแปลงใหญ่
๕. ส่งเสริมการประกันคุณภาพ/มาตรฐาน
๖. ส่งเสริมการตลาดและช่องทางจำหน่าย
๗. ติดตาม-ประเมินผล

ชื่องาน/กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสถาบันเกษตรกร

รายละเอียดงานพอสังเขป : แนะนำส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจจากการผลิตวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การนำเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมจากการวิจัยพัฒนา การนำ ส่วนเกินหรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มจากฟางข้าว และได้ฝึกปฏิบัติ ในการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๑. สำรวจพื้นที่ &สำรวจจำนวนวัสดุเหลือใช้
๒. คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่สนใจ
๓. จัดอบรม /ฝึกทักษะเทคนิคการจัดการวัสดุเหลือใช้ (ทำปุ๋ยหมัก,อาหารสัตว์,อัดก้อนเป็นเชื้อเพลิง ฯลฯ
๔. จัดหาหรือสนับสนุนเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่จำเป็น (เช่นเครื่องอัดก้อน,เครื่องคัดแยก)
๕. สร้างหรือใช้ “ศูนย์บริการวัสดุเหลือใช้ /ศูนย์อาหารสัตว์ /Feed Center” หรือจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้
๖. ประชาสัมพันธ์ /สร้างจิตสำนึกลดการเผาในที่เกษตร
๗. เชื่อมโยงตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากวัสดุเหลือใช้

ชื่องาน/กิจกรรม : โครงการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

รายละเอียดงานพอสังเขป : ลงพื้นที่ขับเคลื่อนโครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

๑. ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
๓. สนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาองค์กร

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ

โครงการ : จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดทำบัญชีรายบุคคล ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : การแก้ปัญหาวิกฤตหนี้สินของสมาชิก เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อบรรเทาภาระหนี้สิน ลดต้นทุนการประกอบอาชีพ และจัดสรรเงินที่ประหยัดได้ไปใช้ฟื้นฟูตนเองและครอบครัว

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำบัญชีให้แก่สมาชิกสหกรณ์ นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นอีกวิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวให้ดีขึ้นด้วยการใช้ข้อมูลทางบัญชี

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๔ กันยายน ๒๕๖๘ – ๑๗ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : มีอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี (ครูบัญชี) เป็นวิทยากรหลักให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบันทึกบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน ต้นทุนอาชีพ และการใช้ Application Smart Me การวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนและรายได้จากการประกอบอาชีพ จุดคุ้มทุนกับการประกอบธุรกิจทางการเกษตรและข้อมูลทางบัญชีกับการบริหารจัดการหนี้ครัวเรือนให้แก่สมาชิกสหกรณ์จำนวน ๓ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๒๐๐ ราย

ประโยชน์ที่ได้รับ : สมาชิกสหกรณ์ผู้เข้ารับการอบรมวามรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำบัญชีให้แก่สมาชิกสหกรณ์นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นอีกวิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ และครอบครัวให้ดีขึ้นด้วยการใช้ข้อมูล

โครงการ : ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีพันธกิจด้านการเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการจัดทำบัญชีรายบุคคลแก่เกษตรกรและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ได้ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ขึ้น เพื่อดำเนินการอบรมสอนแนะนำการจัดทำบัญชีรับจ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร กำกับแนะนำกระตุ้นและติดตามให้เกษตรกรสามารถทำบัญชีได้ใช้ข้อมูลเป็น ซึ่งข้อมูลบัญชีรายบุคคลของเกษตรกร จะเป็นเครื่องมือที่ใช้บ่งชี้วัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมในเรื่องการลดต้นทุนผลิตทางการเกษตร

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพและสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ และเพื่อให้เกษตรกรเป้าหมาย สามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์ในการลดต้นทุนผลิตทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพัฒนาคุณภาพผลผลิต การเพิ่มรายได้ และการวางแผนทำการตลาด

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬได้ดำเนินโครงการโดยเกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ จำนวน ๑๒๐ ราย ซึ่งได้รับการพัฒนา สามารถจัดทำบัญชีได้ จำนวน ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๐ และเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เพื่อพัฒนาอาชีพจำนวน ๒๗ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๒๒.๕๐ ของเกษตรกรเป้าหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับ : เกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ

โครงการ : พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ร่วมบูรณาการ โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรที่ได้น้อมนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่น้อมสำนึกในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรเป็นแนวปณิธานในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติกับตนเองด้านการใช้ข้อมูลทางบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ แบบปันส่วนรายอาชีพได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ : เพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการทำมาหากิน การประกอบอาชีพให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง โดยสามารถลดรายจ่าย เพิ่มคุณภาพผลผลิต เพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัวอย่างยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬได้ดำเนินโครงการฯ เป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๒๕ ราย ซึ่งเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถจัดทำบัญชีได้ จำนวน ๑๘ รายคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๐ และเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เพื่อพัฒนาอาชีพ จำนวน ๓ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๒.๐๐

ประโยชน์ที่ได้รับ : เกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถจัดทำบัญชีได้ และเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เพื่อพัฒนาอาชีพ

โครงการ : พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์)

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ร่วมบูรณาการกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์) โดยพัฒนาเกษตรกรให้มีความสามสามารถในการทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน เกษตรอินทรีย์อยู่ภายใต้ระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่ให้ความสำคัญกับสมดุลของระบบนิเวศ ผลผลิตมีคุณภาพที่ดีขึ้น และเพียงพอต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการ ให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี สามารถจัดทำบัญชีได้

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬได้ดำเนินโครงการฯ โดยมีเกษตรกรเป้าหมายจำนวน ๑๒ ราย ซึ่งเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถจัดทำบัญชีได้ จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ และเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เพื่อพัฒนาอาชีพ จำนวน ๓ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๒๕ ของเกษตรกรเป้าหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับ : เกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้เพื่อพัฒนาอาชีพได้

โครงการ : ส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำโครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร ปีประมาณ ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพแกนนำเกษตรกรสู่การเป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี (ครูบัญชี) ที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชีและเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันเครือข่ายทางบัญชีในระดับชุมชน ตลอดจนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพแกนนำเกษตรกรให้เป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีที่มีความพร้อมในการถ่ายทอด ต่อยอด ขยายผลองค์ความรู้ด้านบัญชีให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายสู่ระดับชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาศักยภาพแกนนำเกษตรกรให้เป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีที่มีความพร้อมในการถ่ายทอด ต่อยอด ขยายผลองค์ความรู้ด้านบัญชีให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายสู่ระดับชุมชนอย่างยั่งยืน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ ได้ดำเนินโครงการฯ โดยมีเป้าหมายจำนวน ๓ ราย ทำให้อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชีสามารถให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรโดยใช้องค์ความรู้ทางบัญชีเป็นตัวช่วยในการประกอบอาชีพการเกษตรและด้านอื่นๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ : ใช้องค์ความรู้ทางบัญชี เป็นตัวช่วยในการประกอบอาชีพการเกษตรและด้านอื่น ๆ อีกทั้งสามารถนำความรู้เทคโนโลยีด้านบัญชีที่ได้รับจากการอบรมไปถ่ายทอดต่อได้และมีการต่อยอดขยายผลการสร้างเครือข่ายในการถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชี

ด่านตรวจพืชบึงกาฬ

ด่านตรวจพืชบึงกาฬมีพรมแดนติดกับแม่น้ำโขง แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทางประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ อยู่ภายใต้เขตด่านศุลกากรบึงกาฬ ตามประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ มีด่านพรมแดน ๒ จุด และจุดผ่อนปรน ๒ แห่ง ได้แก่

๑.จุดผ่อนปรนการค้าบุ่งคล้า อ.บุ่งคล้า จ.บึงกาฬ ตรงข้ามบ้านปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ อยู่ห่างจากด่านศุลกากรบึงกาฬ ประมาณ ๓๙ กิโลเมตร เปิดวันอังคารและวันศุกร์ เวลา ๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ตามประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.จุดผ่อนปรนการค้าห้วยคาด ต.ปากคาด อ.ปากคาด จ.บึงกาฬ ตรงข้ามบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ อยู่ห่างจากด่านศุลกากรบึงกาฬ ประมาณ ๔๕ กิโลเมตร เปิดวันจันทร์และวันพฤหัสบดี เวลา ๐๘.๐๐- ๑๖.๐๐ น. ตามประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘

หน้าที่ของด่านตรวจพืช คือ ควบคุม กำกับ และดูแลการนำเข้า นำผ่าน และส่งออกพืช ผลผลิตพืช และวัสดุทางการเกษตร ให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ภายใต้กำกับของกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่

- พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ.๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ.๒๕๔๒

งานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ งานตรวจสัมภาระที่ติดมากับผู้โดยสารที่เดินทางมาเข้าออกระหว่างประเทศ ณ ด่านพรมแดนบึงกาฬ (ท่าเรือ)

นโยบาย : ปราบปรามการลักลอบการนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย

โครงการ : โครงการป้องกัน และปราบปรามการลักลอบนำเข้า/ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย (ด้านพืช และยางพารา)

วัตถุประสงค์ :

เพื่อเฝ้าระวัง และปราบปรามการลักลอบนำเข้า/ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

จากการเฝ้าระวัง และปราบปรามการลักลอบนำเข้า/ส่งออกสินค้าเกษตรเถื่อนกับหน่วยงานที่บรูณาการการตรวจร่วม ณ ปัจจุบัน ยังไม่มีการพบการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายด้านพืชและยางพารา

ประโยชน์ที่ได้รับ :

จากการควบคุมการนำเข้า นำผ่านสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการปกป้องพื้นที่ผลิตพืชและระบบการผลิตในอุตสาหกรรมการเกษตร รักษาเสถียรภาพด้านราคาและปกป้องผลประโยชน์ของเกษตรกรไทย ถ้าหากมีการลักลอบ หรือนำเข้าพืชและผลิตภัณฑ์ที่มีการปนเปื้อน และมีความเสี่ยงของโรคแมลงศัตรูพืช มีความเสี่ยงต่อการระบาทภายในประเทศไทยซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงได้

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการชลประทานบึงกาฬ

โครงการ : สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านนาคำ ตำบลโคกก่อง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

หนองกุดทิงใหญ่ บริเวณบ้านนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ ในปัจจุบันมีปริมาณน้ำต้นทุนตลอดทั้งปี เพียงพอสำหรับการใช้น้ำสำหรับการเกษตรของพื้นที่โดยรอบรวมถึงในช่วงฤดูแล้ง แต่ยังไม่มีการดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำไว้ในพื้นที่ ทำให้พื้นที่ที่อยู่ห่างจากแหล่งน้ำออกไป ไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนมาใช้ได้อย่างสะดวก และจากสภาพแหล่งน้ำต้นทุนที่มีระดับต่ำกว่าพื้นที่การเกษตร ทำให้ราษฎรประสบปัญหาในการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ ราษฎรจึงได้ร้องขอให้มีการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ :

๑) เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับทำการเกษตรของเกษตรกร

๒) เพื่อการป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากภัยแล้งที่เกิดขึ้น

๓) เพื่อให้ราษฎรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายความเจริญไปสู่ชนบท

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

๑ ปี (ต.ค. ๒๕๖๗ - ก.ย. ๒๕๖๘)

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จำนวน ๑ แห่ง

ระบบส่งน้ำแบบท่อส่งน้ำ ความยาวรวม ๓.๘๐ กิโลเมตร

ประโยชน์ที่ได้รับ :

มีปริมาณน้ำสำรองเพื่อการอุปโภค-บริโภคเฉลี่ยประมาณ ๔๓,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร/ปี เพียงพอกับการอุปโภคบริโภคของ ประชากรในพื้นที่ประมาณ ๑,๒๐๐ คน การเกษตร ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกฤดูฝน ๑,๐๐๐ ไร่ ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกฤดูแล้ง ๑,๐๐๐ ไร่

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านนาคำ ตำบลโคกก่อง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

โครงการ : สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านดอนเสียด ตำบลคำแก้ว อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

อ่างเก็บน้ำบ้านดอนเสียด บริเวณบ้านดอนเสียด สภาพปัจจุบันจุดที่จะก่อสร้างสถานีสูบน้ำซึ่งมีแหล่งน้ำต้นทุนเพียงพอ แต่ยังไม่มีการดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำไว้ในพื้นที่ทำให้พื้นที่ที่อยู่ห่างจากแหล่งน้ำออกไป ไม่สามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนมาใช้ได้อย่างสะดวก และจากสภาพแหล่งน้ำต้นทุนที่มีระดับต่ำกว่าพื้นที่การเกษตร ทำให้ราษฎรประสบปัญหาในการนำน้ำมาใช้ประโยชน์ทางราษฎรจึงได้ร้องขอผ่านโครงการชลประทานบึงกาฬ ให้มีการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ :

๑) เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคของราษฎร

๒) เพื่อการป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากภัยแล้งที่เกิดขึ้น

๓) เพื่อให้ราษฎรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ในการกระจายความเจริญไปสู่ชนบท

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

๑ ปี (ต.ค. ๒๕๖๗ - ก.ย. ๒๕๖๘)

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จำนวน ๑ แห่ง
ระบบส่งน้ำแบบท่อส่งน้ำ ความยาวรวม ๑๒.๙๐ กิโลเมตร

ประโยชน์ที่ได้รับ :

การอุปโภค-บริโภคการเกษตร ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกฤดูฝน ๓,๐๐๐ ไร่ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกฤดูแล้ง ๑,๕๐๐ ไร่มีปริมาณน้ำสำรองเพื่อการอุปโภค-บริโภคเฉลี่ยประมาณ๔,๑๗๕,๕๐๕ ลูกบาศก์เมตร/ปี เพียงพอกับการอุปโภคบริโภคของประชากรในพื้นที่ประมาณ ๑,๐๑๐ คน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านดอนเสียด ตำบลคำแก้ว อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

โครงการ : ฝายห้วยซัน(ปชด.) พื้นที่รับประโยชน์ ๖๕๐ ไร่

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกว้าง อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ มีหนังสือที่ บก๗๖๙๐๕/๓๒ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขอความอนุเคราะห์จากกรมชลประทานในการออกแบบซ่อมแซมฝายน้ำล้นบ้านหาดแฮ่ ซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง และฝ่ายพิจารณาโครงการ ส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๕ ได้รับหมอบหมายให้เข้าทำการศึกษาและพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ

วัตถุประสงค์ :

๑) เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคของราษฎร

๒) เพื่อการป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากภัยแล้งที่เกิดขึ้น

๓) เพื่อให้ราษฎรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายความเจริญไปสู่ชนบท

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

๑ ปี (ต.ค. ๒๕๖๗ - ก.ย. ๒๕๖๘)

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

ฝายทดน้ำ จำนวน ๑ แห่ง

ประโยชน์ที่ได้รับ :

ราษฎรมีน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค ตลอดทั้งปี และมีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียงในการทำการเกษตรส่งผลให้เรื่องผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นและจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการ : ก่อสร้างประตูระบายน้ำห้วยกำแพง โครงกาประตูระบายน้ำห้วยกำแพง ตำบลบึงกาฬ อำเภอ เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

เพื่อเป็นการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ศูนย์ราชการ รวมถึงพื้นที่กรเกษตรกรรมรอบหนองกุดทิงและห้วยกำแพง สาเหตุของปัญหาอุทกภัย เกิดจากปริมาณฝนมาก (มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมของ GISTDA ช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๘-๒๕๕๙ จำนวน ๑๒ ปี เกิดน้ำท่วม ๑๐ ปี (ยกเว้นปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และปี ๒๕๕๙) และระดับน้ำหลากในแม่น้ำโขงสูง ทำให้น้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่ลุ่ม สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มต่ำ ความลาดเทน้อย ทำให้การระบายน้ำได้ช้า จึงได้ร้องขอให้โครงการชลประทานบึงกาฬ ก่อสร้างประตูระบายน้ำห้วยกำแพง ตำบลบึงกาฬอำเภอ เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของหน่วยงานราชการในพื้นที่ศูนย์ราชการได้ทั้งหมด และประชาชนที่อาศัยอยู่รอบห้วยกำแพง

วัตถุประสงค์ :

มีประมาณน้ำสำรองเพื่อการอุปโภค-บริโภคแก่พื้นที่ชุมชนเมืองบึงกาฬได้ตลอดทั้งปี และสามารถบริหารจัดการด้านการระบายน้ำและบรรเทาภัยน้ำท่วมในบริเวณพื้นที่ศูนย์ราชการ และประชาชนที่อาศัยอยู่รอบห้วยกำแพง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

๕ ปี (ก.ย. ๒๕๖๓ - พ.ย. ๒๕๖๗)

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

ประตูระบายน้ำ จำนวน ๖ บาน จำนวน ๑ แห่ง
สถานีสูบน้ำ จำนวน ๑๔ เครื่อง เครื่องสูบขนาด ๓ ลบ.ม./วินาที จำนวน ๑ แห่ง
บันไดปลา จำนวน ๑ แห่ง
คันกั้นน้ำ ยาว ๓.๘๐ กิโลเมตร

ประโยชน์ที่ได้รับ :

สามารถควบคุมน้ำปริมาณน้ำเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ริมน้ำห้วยกำแพง และพื้นที่บริเวณศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬได้

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ก่อสร้างประตูระบายน้ำห้วยกำแพง โครงกาประตูระบายน้ำห้วยกำแพง ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) :

การยกระดับที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้มีสิทธิทางกฎหมายชัดเจนขึ้น เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ทั้งเป็นหลักประกันในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน การส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม และการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนาตนเองและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ :

เพื่อให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินที่มั่นคง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างเต็มที่

ระยะเวลาดำเนินโครงการ :

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘ ณ โรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) :

อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร และมอบโฉนดเพื่อการเกษตร จำนวน ๕๐๐ ราย

ประโยชน์ที่ได้รับ :

เกษตรกรใช้เป็นหลักประกันในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน การส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม และการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนาตนเองและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

KICK OFF
การมอบโฉนดต้นไม้และโฉนดต้นยางพารา

งาน/กิจกรรมที่ : งานสนับสนุนสินเชื่อ รอบที่ ๒

ชื่องาน/กิจกรรม : สินเชื่อเพื่อสนับสนุนเงินทุนเพื่อประกอบเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ

รายละเอียดงานพอสังเขป : การให้เงินกู้โดยมีที่ดิน ส.ป.ก. เป็นหลักประกัน เพื่อนำไปใช้ในการเพาะปลูกและลงทุนในภาคเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกขึ้น และช่วยพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมให้มีความยั่งยืนมากขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ ให้สินเชื่อเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๘ จำนวน ๕๒ สัญญา วงเงินสินเชื่อจำนวน ๒,๔๙๑,๐๐๐ บาท

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
กิจกรรมลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ) : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบึงกาฬ (ส.ป.ก.บึงกาฬ) ได้ดำเนินการจัดทำ“โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน กิจกรรมลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘” โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงานทั้งสิ้น ๑๐ ราย เพื่อประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ในผลกระทบของการเผาทำลายพื้นที่เกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน อีกทั้ง ยังส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา สร้างจิตสำนึกในการหวงแหนพื้นที่ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ (ส.ป.ก.บึงกาฬ)

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ในผลกระทบของการเผาทำลายพื้นที่เกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. เพื่อลดพื้นที่เผาไหม้ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๓. เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มและเกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : ผลการดำเนินงาน ดังนี้
การดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒ หลักสูตร ดังนี้

๒.๑ หลักสูตร แนวทางการเฝ้าระวังการเผาในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้เข้าร่วมอบรม ๑๐ ราย

๒.๒ การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยการเพาะเห็ดจากฟางข้าว และนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำก้อนเห็ด ผู้เข้าร่วมอบรม ๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนเป้าหมายทั้งหมด

ประโยชน์ที่ได้รับ : เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดพื้นที่เผาไหม้ พื้นที่เผาไหม้ในพื้นที่เกษตรลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น มีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ) : ผลการดำเนินงาน ดังนี้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ (ส.ป.ก.บึงกาฬ) ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยมีเป้าหมายและได้ดำเนินงานจัดฝึกอบรมเกษตรกร พร้อมมอบวัสดุการเกษตรให้แก่เกษตรกร เกษตรกรจำนวน ๑๙๗ ราย เนื้อที่จำนวน ๙๗๕ ไร่ ดังนี้

๑. กลุ่มที่ ๑ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๓๐ ราย และขั้นที่ ๒ จำนวน ๔ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ศพก.เครือข่ายตำบลนาแสง หมู่ที่ ๗ ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

๒. กลุ่มที่ ๒ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๑๗ ราย และขั้นที่ ๒ จำนวน ๕ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ แปลงต้นแบบวนเกษตร หมู่ที่ ๗ ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

๓. กลุ่มที่ ๓ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๒๐ ราย และขั้นที่ ๒ จำนวน ๒๒ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ แปลงวนเกษตรต้นแบบ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

๔. กลุ่มที่ ๔ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๑๗ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ แปลงเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๒ ตำบลป่งไฮ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

๕. กลุ่มที่ ๕ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๒๐ ราย และขั้นที่ ๒ จำนวน ๕ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ แปลงต้นแบบเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

๖. กลุ่มที่ ๖ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๒๖ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ศพก.โซ่พิสัย หมู่ที่ ๗ ตำบลถ้ำเจริญ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

๗. กลุ่มที่ ๗ ขั้นที่ ๑ จำนวน ๓๐ ราย และขั้นที่ ๒ จำนวน ๔ ราย จัดฝึกอบรม วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘ และมอบวัสดุการเกษตร วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ แปลงวนเกษตรต้นแบบ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ

ชื่อโครงการ: โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

หลักการและเหตุผล (โดยย่อ): น้ำเป็นทรัพยากรที่ขาดแคลนอย่างรุนแรงมากขึ้นทุกปี และสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันทำให้เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาภัยแล้ง มีผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร และเกษตรกรมีความต้องการสระน้ำเป็นจำนวนมาก งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร โดยขุดสระน้ำประจำไร่นาขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐.-บาท/บ่อ

วัตถุประสงค์:

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทานและในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง

๒. บรรเทาปัญหาภัยแล้ง

๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร

ระยะเวลาดำเนินโครงการ: ม.ค. – มิ.ย. ๖๘

ผลการดำเนินงาน (โดยย่อ): ผลการดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จส่งมอบและเบิกจ่าย จำนวน ๓๙๙ บ่อ

ประโยชน์ที่ได้รับ) :

๑. เพื่อประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร บรรเทาปัญหาภัยแล้ง

๒. เพิ่มผลผลิตและรายได้ให้กับเกษตรกร

๓. พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๗๙๘ ไร่

๔. เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์น้ำในสระ จำนวน ๓๙๙ ครัวเรือน

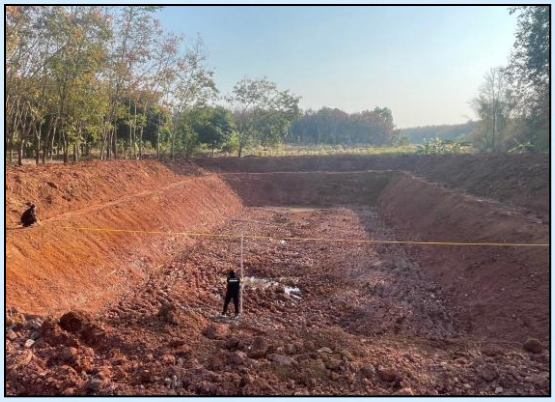

การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดบึงกาฬ

ชื่องาน/กิจกรรม : โครงการโฉนดต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อ

รายละเอียดงานพอสังเขป : การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร่วมกันลงนามบันทึกความเข้าใจ เรื่อง การส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสวนยางพารา และการจัดทำโฉนดต้นไม้ ยางพารา เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดทำโฉนดต้นยางพารา เพื่อใช้เป็นหลักประกัน ในการขอใช้สินเชื่อกับ ธ.ก.ส.

การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) จึงดำเนินการโครงการโฉนดต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อ เป็นการออกเอกสารสิทธิสำหรับต้นยางพารา สามารถสร้างมูลค่าให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง โดยเกษตรกรชาวสวนยางสามารถนำต้นยางพาราที่ปลูกบนที่ดิน ของตนเองนำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน การขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน เพื่อนำไปลงทุนต่อยอดธุรกิจได้ เช่นเดียวกับทรัพย์สินหลายประเภท ซึ่งต้นยางพารายังคงอยู่บนที่ดินของตนเอง อีกทั้งยังสามารถนำต้นยางพารา ไปต่อยอดการสร้างรายได้อื่น ๆ เพิ่มขึ้น เช่น การขายคาร์บอนเครดิต การปฏิบัติตามข้อกำหนดของ EUDR เป็นต้น

<u>เป้าหมายและผลการดำเนินงาน</u>

ผลการดำเนินงานโครงการจัดทำโฉนดต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื่อ
การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดบึงกาฬ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

- การวาดแปลงโฉนดต้นยาง จำนวน ๑๓,๑๖๒ แปลง (ร้อยละ๖๘.๖๗)
- จัดทำโฉนดต้นยางพาราให้เกษตรกร จำนวน ๑๒,๐๗๖ ราย (ร้อยละ๖๖.๘๕)
- พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๑๑๖,๕๓๕.๘๔ ไร่ (ร้อยละ ๗๑.๕๒)

โครงการจัดทำโฉนดต้นยางพาราเพื่อเป็นหลักประกันสินเชื้อ ปีงบประมาณ๒๕๖๘							
เป้าหมาย สวนยางที่มีเอกสารสิทธิ์ อายุยาง ๗-๑๘ ปี					ผลดำเนินงานจัดทำโฉนดต้นยางพารา		
หน่วยงาน		แปลง	ราย	ไร่	แปลง	ราย	ไร่
กยท.จ.บึงกาฬ	กยท.สาขาเมืองบึงกาฬ	๑๐,๑๐๑.๐๐	๙,๖๓๐.๐๐	๙๑,๒๒๔.๓๐	๔,๐๙๕.๐๐	๔,๐๙๕.๐๐	๔๒,๘๖๒.๙๙
	กยท.สาขาเซกา	๙,๐๖๗.๐๐	๘,๔๓๔.๐๐	๗๑,๗๑๐.๗๓	๙,๐๖๗.๐๐	๗,๙๘๑.๐๐	๗๓,๖๗๒.๘๕
รวม		๑๙,๑๖๘.๐๐	๑๘,๐๖๔.๐๐	๑๖๒,๙๓๕.๐๓	๑๓,๑๖๒.๐๐	๑๒,๐๗๖.๐๐	๑๑๖,๕๓๕.๘๔

ชื่องาน/กิจกรรม : โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่การยางแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

รายละเอียดงานพอสังเขป : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้การยางแห่งประเทศไทย ซึ่งมีภารกิจในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร และเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนดูแลคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จัดทำโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ สู่การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก เป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต ตลอดโซ่อุปทาน

โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

<u>แปลงใหญ่ปีที่๑</u>

ที่	กยท.จ./กยท.ส.	ชื่อแปลงใหญ่ยางพารา	ที่ตั้งแปลง				เกษตรกร (ราย)	จำนวนไร่
			หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
1	กยท.จ.บึงกาฬ/กยท.ส.เมืองบึงกาฬ	แปลงใหญ่ยางพาราหนองคังคาพัฒนา ต.หนองเดิ่น อ.บุ่งคล้า จ.บึงกาฬ		หนองเดิ่น	บุ่งคล้า	บึงกาฬ	38	480
2	กยท.จ.บึงกาฬ/กยท.ส.เซกา	แปลงใหญ่ยางพาราตำบลท่าสะอาด ต.ท่าสะอาด อ.เซกา จ.บึงกาฬ		ท่าสะอาด	เซกา	บึงกาฬ	55	500
	รวม	2 แปลง					93	980

<u>แปลงใหญ่ปีที่ ๒</u>

ที่	กยท.จ./กยท.ส.	ชื่อแปลงใหญ่ยางพารา	ที่ตั้งแปลง				เกษตรกร (ราย)	จำนวน ไร่
			หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
1	กยท.จ.บึงกาฬ/กยท.ส.เซกา	แปลงใหญ่ยางพาราอุตสาหกรรมยางพาราเซกา ต.น้ำจั้น อ.เซกา จ.บึงกาฬ		น้ำจั้น	เซกา	บึงกาฬ	75	1,028
	รวม	**1 แปลง**					**75**	**1,028**

<u>แปลงใหญ่ปีที่ ๓</u>

ที่	กยท.จ./กยท.ส.	ชื่อแปลงใหญ่ยางพารา	ที่ตั้งแปลง				เกษตรกร (ราย)	จำนวนไร่
			หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
1	กยท.จ.บึงกาฬ/สาขาเมืองบึงกาฬ	แปลงใหญ่ยางพารากลุ่มเกษตรกรทำสวนคำไผ่-ถ้ำจันทน์ ร่วมใจพัฒนา ตำบลศรีชมภู อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ		ศรีชมภู	โซ่พิสัย	บึงกาฬ	112	1,600.00
2	กยท.จ.บึงกาฬ/สาขาเมืองบึงกาฬ	แปลงใหญ่ยางพาราบ้านโนนภูดิน ม.6 ตำบลโซ่ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ	6	โซ่	โซ่พิสัย	บึงกาฬ	30	300.00
3	กยท.จ.บึงกาฬ/สาขาเซกา	แปลงใหญ่ยางพาราบ้านสร้างคำ ม.3 ต.วังชมภู อ.พรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	3	วังชมภู	พรเจริญ	บึงกาฬ	35	300.00
4	กยท.จ.บึงกาฬ/สาขาเซกา	แปลงใหญ่ยางพารา โนนสวรรค์ - โพนแก้ว ม.4 ต.หนองหัวช้าง อ.พรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	4	หนองหัวช้าง	พรเจริญ	บึงกาฬ	40	350.00
	รวม	**4 แปลง**					**217.00**	**2,550.00**

ชื่องาน/กิจกรรม :โครงการ “การถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ BCG Model”

รายละเอียดงานพอสังเขป :

แบบสรุปผลการดำเนินโครงการ“การถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ BCG Model”

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดบึงกาฬ

๑.ชื่อโครงการ โครงการ “การถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ BCG Model”

๒. หลักการและเหตุผล

จากงานประชุม The Bio-Circular-Green (BCG) Economy Committee ที่จัดขึ้นในวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน โดยมีเนื้อหาสำคัญคือ ประเทศไทยจะนำเอา BCG เข้าร่วมในแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติภายใต้ Thailand ๔.๐ โดยหมายจะนำเอา BCG เป็นสื่อกลางในการพัฒนาภาคเกษตรให้ทันสมัย เพื่อสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพและลดการพึ่งพิงจากต่างประเทศเพื่อมุ่งเน้นส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรชีวภาพด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล ทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจระดับรากหญ้าโดยใช้ทุนทรัพยากร ความคิดสร้างสรรค์เทคโนโลยีความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ ทำให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่าได้ ทั้งยังยกระดับและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรม BCG ของไทยด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เน้นการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงระดับโลก ด้วยความสามารถในการพึ่งตนเองในระยะยาวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ

เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางลดต้นทุนการผลิต สร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง และเป็นการส่งเสริมให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูง พัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) การยางแห่งประเทศไทยจึงได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (BCG) กิจกรรมกองทุนผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ตามหลัก BCG Model เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วย BCG Model ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนขึ้น สร้างศูนย์ต้นแบบในการผลิตสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน บริหารจัดการพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพตรงตามศักยภาพของดิน การใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และขยายผลการใช้ เทคโนโลยีการผลิตให้เกิดการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วย High Value Dataset ขับเคลื่อนให้เกษตรกรมีต้นแบบ ที่มีแหล่งความรู้ และต้นแบบการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร สามารถลดต้นทุนในการผลิต มีรายได้สูงขึ้น มีความเป็นอยู่ที่มั่นคง บนอาชีพเกษตรกรรมด้านยางพารา

การยางแห่งประเทศไทยสาขาเมืองบึงกาฬ จึงได้จัดทำโครงการ “การถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ตามหลัก BCG Model” ตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูงและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยาง

๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๓.๒ เพื่อขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน ตามหลักการ BCG Model

๓.๓ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง และขยายเครือข่ายการพัฒนาการเกษตร

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๔.๑ ถ่ายทอดความรู้ ให้กับเกษตรกร ที่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๐ คน

๕.. พื้นที่เป้าหมาย

จำนวน ๑ วัน ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ สหกรณ์กองทุนสวนยางตำบลหอคำ จำกัด ตำบลหอคำ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

๖. กิจกรรมหลัก เนื้อหาหลักสูตร

๕.๑ ความสำคัญของปุ๋ยอินทรีย์ และจุลินทรีย์ในดิน

๕.๒ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ตามสูตรของกรมพัฒนาที่ดิน

๕.๓ การฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

๗. หน่วยงานดำเนินงานที่บูรณาการเกี่ยวข้อง

๗.๑ นายรณชัย โสรินทร์ หัวหน้าแผนกปฏิบัติการ

๗.๒ ว่าที่ ร.ต.ธวัชชัย อินทร์มียืน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖

๗.๓ นายพรชัย มั่นคง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ๖

๗.๔ นายธวัชชัย อินทร์กอง ผอ.กยท.ส.เมืองบึงกาฬ

๗.๕ วิทยากรจากสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๑ คน

๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

จำนวน ๑ วัน

๙. งบประมาณ

ที่รับจัดสรร จำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท

๑๐. ผลผลิต (output)

๑๐.๑ เป็นกลุ่มต้นแบบในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพ

๑๐.๒ เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตร

๑๐.๓ ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพและราคาเป็นธรรม

๑๐.๔ กลุ่มมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์

๑๐.๕ กลุ่มสามารถขยายผลในการผลิตในฤดูถัดไปได้

๑๑. ผลที่จะได้รับ (outcome) และผลกระทบ Impact ในเชิงบวกหรือเชิงลบที่ได้รับจากการดำเนินโครงการฯ

เชิงบวก

๑๑.๑ กลุ่มสามารถขยายผลการดำเนินการในรอบถัดไปได้

๑๑.๒ กลุ่มเกษตรกรและสมาชิกได้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพและราคาที่เป็นธรรม

๑๑.๓ เป็นกลุ่มที่สามารถเป็นจุดเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพได้

๑๑.๔ เกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีผลผลิตเพิ่ม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

๑๑.๕ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนผลิตจากการใช้เทคโนโลยี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

เชิงลบ

๑๑.๖ กลุ่มลูกค้าในการจำหน่ายส่วนมากเป็นผู้ได้รับทุนส่งเสริมปลูกแทนจาก กยท.ซึ่งส่วนมากได้รับปุ๋ยจัดสรร จาก กยท.

๑๑.๗ ปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้เป็นแบบชนิดผง ยากต่อการใช้และเก็บรักษา และการจำหน่าย

๑๒. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

๑๒.๑ ควรมีงบประมาณ เพิ่มเติมในการต่อยอดในปีถัดไป

๑๒.๒ ควรให้จัดจำหน่ายให้กับผู้รับการปลูกแทน จาก กยท.ได้

โครงการ “การถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ BCG Model” ดำเนินการใน วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ที่ทำการสหกรณ์กองทุนสวนยางตำบลหอคำ จำกัด

เปิดโครงการฯ และบรรยาย ผลิตภัณฑ์จากสารเร่ง พด.ต่างๆวิทยากร จากสถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ

ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ จากสารเร่งซุปเปอร์ พด.2

๑.ชื่อโครงการ: โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (BCG)

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยพื้นที่ตั้งสวนยางพารา และสวนเกษตรผสมผสานของเกษตรกรชาวสวนยางมีการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรที่ต้องอาศัยปริมาณน้ำในการปลูกสร้างสวนผสมผสานอย่างมากแต่มักประสบปัญหาขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง จึงต้องอาศัยแหล่งน้ำฝนเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรม การให้น้ำในสวนไม้ผลผสมผสานมีอย่างจำกัด หากฟ้าฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล อาจทำให้พืชผลของชาวเกษตรกรได้รับความเสียหาย ทำให้ต้นยางและพืชสวนผสมผสานให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลงหรือได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น

ดังนั้น การนำนวัตกรรม BCG Economy หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy) จึงเป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการสนับสนุนการสร้างบ่อน้ำพร้อมอุปกรณ์ และแผงโซล่าเซลล์สูบน้ำมาใช้จึงเป็นการยกระดับการทำสวนยางพารารูปแบบเกษตรสมัยใหม่ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับการทำสวนยางพารา และการทำเกษตรผสมผสาน ซึ่งมีการปลูกยางพันธุ์ดีเป็นพืชหลักและมีการปลูกพืชชนิดต่างๆ หรือเลี้ยงสัตว์ทำประมง ร่วมด้วย อันเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ รักษาความสมดุลทางธรรมชาติใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ให้คุ้มค่า เพื่อเป็นต้นแบบของคนในชุมชนด้านการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิต จากการบริหารจัดการน้ำ และสร้างรายได้เสริมโดยการเลี้ยงปลาในกระชังบกเคลือบน้ำยางพารา อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกระบวนการผลิต ลดปัญหาสุขภาพของเกษตรกร และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตตามแนวทาง BCG โมเดล

๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๑ เพื่อยกระดับการทำสวนยางพารารูปแบบเกษตรสมัยใหม่โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓.๒ เพื่อให้มีแหล่งน้ำเพียงพอในการทำสวนยางพารา พืชร่วมยาง และการประกอบอาชีพในสวนยาง

๓.๓ เพื่อเพิ่มความสามารถด้านการเกษตร และต่อยอดในการสร้างระบบการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

๓.๔ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้แก่เกษตรกรรายอื่นในชุมชน และผู้สนใจทั่วไป

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- เกษตรกรมีแหล่งน้ำเพียงพอในการทำสวนยางพารา ในพื้นที่ตนเอง และเกษตรกรข้างเคียงได้รับผลร้อยละ ๘๐

๕. พื้นที่เป้าหมาย

- สวนยางพารานายกงจักร์ ทศรถ บ้านชุมภูทอง หมู่ที่ ๗ ต.คำนาดี อ.เมืองบึงกาฬ จ.บึงกาฬ

๖. กิจกรรมหลัก

- ประกอบอาชีพเกษตรกรสวนยางพาราและเกษตรกรผสมผสาน

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๘. งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลผลิต (output)

๑๐.๑ เกษตรกรและเกษตรกรที่อยู่บริเวณข้างเคียง มีแหล่งน้ำเพียงพอในการทำสวนยางพารา พืชแซมยาง สวนไม้ผลผสมผสานและประกอบอาชีพในสวนยาง

๑๐.๒ เกษตรกรและเกษตรกรที่อยู่บริเวณข้างเคียง เพิ่มความสามารถด้านการเกษตร และต่อยอดในการสร้างระบบการจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

๑๐. ผลที่จะได้รับ(Outcome) และผลกระทบ Impact ในเชิงบวกหรือเชิงลบที่ได้รับจากการดำเนินโครงการฯ

๑๑.๑. มีแหล่งน้ำเพียงพอในการทำเกษตรแบบผสมผสานร่วมกับการทำสวนยางพารา เพื่อสร้างความมั่นคงด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๑๑.๒. ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการสร้างระบบน้ำที่มีประสิทธิภาพ

๑๑.๓. เกิดแหล่งเรียนรู้สำหรับการประกอบอาชีพและการบริหารจัดการสวนยางแบบยั่งยืน

๑๑.๔. สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน

๑๑. ภาพประกอบในผลการดำเนินโครงการฯ

รายนามผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑	นางสาววลีรัตน์ นามปัญญา	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ
๒	นายกฤษฎา พลสิทธิ์	เกษตรจังหวัดบึงกาฬ
๓	นายชูเกียรติ ปิ่นสุวรรณ	ประมงจังหวัดบึงกาฬ
๔	นายธวัฒน์ ปิ่นแก้ว	ปศุสัตว์จังหวัดบึงกาฬ
๕	นางสาวคนึงนุช พิ่มชัย	ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวบึงกาฬ
๖	นางพรสถิตย์ กำไรทอง	สหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ
๗	นางจีรสุดา ศรีกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บึงกาฬ
๘	นายณัฐฐ์ฐนนท์ ยิมิสุโท	หัวหน้าด่านตรวจพืชบึงกาฬ
๙	นายสรายุทธ ม่วงทอง	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานบึงกาฬ
๑๐	นางสาวสงกรานต์ ตะนนท์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ
๑๑	นายพัชรพล คาดบัว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ
๑๒	นายภาณุ สุทธิประดิษฐ์	ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดบึงกาฬ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดบึงกาฬ